

**სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა
საქრუსენერგო**

**ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების
შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში**

2019 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 კომპანია და მისი საქმიანობა	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	5
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	16
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება	17
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები	19
7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	22
8 ძირითადი საშუალებები	24
9 მარაგები	25
10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25
11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	26
12 სააქციო კაპიტალი	26
13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	27
14 შემოსავლების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით	27
15 სხვა ხარჯები	28
16 სხვა შემოსავალი	28
17 ფინანსური ხარჯები	29
18 ფინანსური შემოსავალი	29
19 მოგების გადასახადი	29
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები	29
21 ფინანსური რისკების მართვა	30
22 კაპიტალის მართვა	33
23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება	34
24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა, შეფასების კატეგორიის მიხედვით	35
25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ	35
26 სააღრიცხვო პოლიტიკები იჯარისთვის 2019 წლის 1 იანვრამდე	36

დანართი: მმართველობითი ანგარიშგება - ბიზნესის მიმოხილვა 2019 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო-ს ხელმძღვანელობას და აქციონერებს

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა -არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“-ები) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული პროფესიულ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის („IESBA“-ის კოდექსი) მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული ნორმებით და IESBA-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობით ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენს აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობით

ანგარიშგებას, და განვიხილოთ, მმართველობით ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და მოიცავს თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნის შესაბამისად სრულ ინფორმაციას.

თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ მმართველობით ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- მმართველობით ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფას-ის და „საბუღალტრო აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობასასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაიყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ას-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნაგანმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერსი საქართველოს სახელით (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2020 წლის 30 მარტი
თბილისი, საქართველო

საქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	76,749	77,953
აქტივის გამოყენების უფლება		594	-
არამატერიალური აქტივები		542	330
სხვა აქტივები		1,028	1,006
სულ გრძელვადიანი აქტივები		78,913	79,289
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	9	3,514	3,275
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	5,072	4,717
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		71	413
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	34,205	19,705
სულ მიმდინარე აქტივები		42,862	28,110
სულ აქტივები		121,775	107,399
კაპიტალი			
საქციო კაპიტალი	12	230,000	230,000
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		2,185	2,185
დაგროვილი ზარალი		(111,271)	(125,263)
სულ კაპიტალი		120,914	106,922
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება		579	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		579	-
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	282	477
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		282	477
სულ ვალდებულებები		861	477
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		121,775	107,399

დამტკიცებულია გამოსაცემად 2020 წლის 30 მარტს და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით:

ბაჩანა სულამე
გენერალური დირექტორი

მამუკა მენდარიშვილი
ფინანსური დირექტორი

**სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება**

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავალი	14	31,338	33,645
სხვა შემოსავალი	16	1,507	1,526
სახელოფასო ხარჯები		(10,803)	(10,156)
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	(4,096)	(3,820)
სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები		(2,832)	(2,791)
სხვა ხარჯები	15	(3,845)	(3,689)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან		11,269	14,715
ფინანსური შემოსავალი	18	2,814	1,143
ფინანსური ხარჯები	17	(64)	(601)
მოგება დაბეგვრამდე		14,019	15,257
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	(28)	-
წლის მოგება		13,991	15,257
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი		13,991	15,257

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანი კაპიტალში	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		230,000	2,185	(140,520)	91,665
წლიური მოგება		-	-	15,257	15,257
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-
სულ სრული შემოსავალი 2018 წლისთვის		-	-	15,257	15,257
გამოცხადებული დივიდენდები	12	-	-	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		230,000	2,185	(125,263)	106,922
წლიური მოგება		-	-	13,991	13,991
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-
სულ სრული შემოსავალი 2019 წლისთვის		-	-	13,991	13,991
გამოცხადებული დივიდენდები	12	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		230,000	2,185	(111,272)	120,913

**საქეო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება**

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები		34,423	34,572
მომწოდებლებისთვის და გადასახადებისთვის გადახდილი ფულადი ნაკადები		(8,020)	(8,382)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი ნაკადები		(10,802)	(10,072)
მოგების გადასახადის დასაფარად გაღებული ფულადი ნაკადები		(28)	(662)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		15,573	15,456
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(3,521)	(3,921)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		273	393
მიღებული პროცენტი		2,265	1,143
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(983)	(2,385)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
კომპანიის აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდები	12, 13	-	(1,134)
საიჯარო ვალდებულების გადახდა		(65)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(65)	(1,134)
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(25)	(3)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	19,705	7,771
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	34,205	19,705

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფასს-თან შესაბამისობაში, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის საქციო საზოგადოება „გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო“-სთვის (შემდგომში „კომპანია“).

კომპანია წარმოადგენს ქართულ დახურულ საქციო საზოგადოებას, როგორც ეს განსაზღვრულია „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის“ შესაბამისად. კომპანია ჩამოყალიბდა, როგორც სახელმწიფო მფლობელობაში არსებული საწარმო 1995 წლის მარტში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანების და საქართველოს მინისტრთა კაბინეტის 1995 წლის 22 აგვისტოს №504 ბრძანების შესაბამისად. კომპანიის დამრეგისტრირებული ორგანო საბურთალოს რაიონის სასამართლოა და მისი სარეგისტრაციო ნომერია 211324468.

კომპანიის მფლობელები არიან საქართველოს სახელმწიფო (50%), რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ (2019 წლის 22 ივლისიდან 2020 წლის 2 მარტამდე აღნიშნული პერიოდი დროებით სარგებლობაში გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ სს „საპარტნიორო ფონდს“) და რუსეთის ფედერაცია (50%), რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიის“ (რუსეთის ფედერაციის ელექტროენერგიის გადაცემის საქსელო სისტემის ოპერატორი და მმართველი) მიერ.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-7 შენიშვნაში.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საკუთარი მაღალძაბვიანი ელექტროგადამცემი ხაზების გამოყენებით ელექტროენერგიის გადაცემას საქართველოს ტერიტორიასა და მეზობელ ქვეყნებში, როგორებიცაა რუსეთი, თურქეთი, აზერბაიჯანი და სომხეთი. კომპანიის ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზების ნაწილი მდებარეობს რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე. კომპანიის ელექტროგადამცემი ხაზები წარმოადგენენ საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის შორის სინქრონიზებული ელექტროენერგიის მიწოდების ქსელებს.

კომპანიას ფლობს სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ 23 თებერვალს გაცემული ელექტროენერგიის გადაცემის უვადო ლიცენზიას. საქართველოში ახალი კანონი ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ ძალაში შევიდა 2020 წლისთვის, რომლის თანახმადაც კომპანიის რეორგანიზაცია უნდა მოხდეს 2020 წლის ბოლომდე (იხილეთ შენიშვნა 25).

ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფებს განსაზღვრავს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი).

იურიდიული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. კომპანიის იურიდიული მისამართია მარკ ბრონშტაინის ქუჩა. 1, 0178, თბილისი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. ეს ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საოპერაციო გარემო საქართველოს ფარგლებშია. საქართველო ავლენს განვითარებადი ბაზრის განსაზღვრულ მახასიათებლებს, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და ცვალებად ინტერპრეტირებას.

საქართველოს სამოქალაქო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული ზომების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება იწინასწარმეტყველოს ყველა ის განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შედეგობრივად რა ეფექტი, თუ ასეთი იქნება, შეიძლება ჰქონდეს მათ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის იღებს ყველა საჭირო ზომას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდაჭერისთვის.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“-ები) და საქართველოს კანონის „საბუღალტრო აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ მოთხოვნების შესაბამისად, ისტორიული ღირებულებების კონვენციის გათვალისწინებით. ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები მოცემულია ქვემოთ. გარდა ფასს 16-ისა „იჯარა“, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, მიღებით გამოწვეული სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებისა, სხვა სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იყო გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 და 26-ე შენიშვნები). ფასს 16-თან დაკავშირებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 31 დეკემბრამდე წარმოდგენილია 26-ე შენიშვნაში.

ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადება, ფასს-თან შესაბამისობაში მოითხოვს გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასების გამოყენებას. ის, აგრეთვე, მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან გამოიყენოს მისი მსჯელობა და კომპლექსურობა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებაში. ის ადგილები, სადაც მსჯელობისა და კომპლექსურობის მაღალი დონეა ჩართული, ან ის ადგილები, სადაც დასკვნები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებებისთვის, გამოვლენილია შენიშვნა 4-ში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც საწარმო ოპერირებს. კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა და კომპანიის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი („GEL“).

ტრანზაქციები და ნაშთი. მონეტარული კაპიტალი და ვალდებულებები, რომელიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, კონვერტირებულია ქართულ ლარში იმ დღის გაცვლითი კურსის მიხედვით. უცხოური ვალუტის ტრანზაქციები აღრიცხულია იმ დღის ვალუტის გაცვლითი კურსის მიხედვით, მოგება და ზარალი, რომელიც ამ ტრანზაქციების და უცხოურ ვალუტაში მონეტარული აქტივების და ვალდებულებების დაანგარიშების შედეგად დადგება, წარდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, „ფინანსური შემოსავლებისა და ხარჯების“ ნაწილში.

წლის ბოლოს გაცვლითი კურსის კონვერტაცია არ ესადაგება არამონეტარულ საგნებს, რომლებიც იზომება ისტორიული ღირებულებით, არამონეტარული საგნები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაშია გაზომილი, კონვერტირებულია იმ კურსის გამოყენებით, რომელიც დაფიქსირდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღეს. სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრული არამონეტარული საგნების უცხოური ვალუტა დაფიქსირდება, როგორც მოგება ზარალის სამართლიანი ღირებულების ნაწილი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოფიციალური გაცვლითი კურსი, საქართველოს ეროვნული ზანკის („სებ“) მიერ განსაზღვრული იყო ამერიკული დოლარი 1=2.8677 ქართულ ლარს და რუსული რუბლი 100= 4.6423 ქართულ ლარს (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობა ასეთი იყო: ამერიკული დოლარი 1=2.6766 ქართულ ლარს და 100 რუბლი=3.8588 ლარს.) ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად გაცვლადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები გაცხადებულია ხარჯებში, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის თანხით ან გაუფასურების ანარიცხებით, მოთხოვნის მიხედვით. ძირითადი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საშუალებების ფასი, 2010 წლის იანვრის მდგომარეობით, ფასს-ში გადასვლის დღეს, განსაზღვრული იყო მისი იმ თარიღით სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის ჯგუფში შემოსვლა და დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწვევითანავე აისახება ხარჯებში.

ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე მინიშნება. თუ მსგავსი მინიშნება არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. აქტივისთვის გასულ წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანუღიარდება, როცა საჭიროა, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებების ცვლილებები.

გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

ცვეთა. მიწას, მიმდინარე მშენებლობას და სათადარიგო ნაწილებს ცვეთა არ ერიცხებათ.

სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით მათი ღირებულების ნარჩენი ღირებულების გადასანაწილებლად, მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
შენობა-ნაგებობები	10 -დან 45-მდე
ელექტრო გადამცემი ხაზები	25-დან 45-მდე
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10-მდე
ავტომობილები	3-დან 10-მდე
საოფისე და სხვა აღჭურვილობა	5-დან 10-მდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებს აქტივის გასვლიდან, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როდესაც მოსალოდნელია, რომ მოხდებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულება. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანიას გრძელვადიანი იჯარით აღებულ აქვს ორი მიწის ნაკვეთი სსიპ ქონების მართვის ეროვნული სააგენტოდან. კონტრაქტები შეიძლება მოიცავდეს როგორც იჯარის ასევე არა-საიჯარო კომპონენტებსაც. კომპანია ახდენს იჯარის თანხის გადანაწილებას საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებს შორის მათი შესატყვისი საბაზრო ფასის პროპორციის მიხედვით.

აქტივის გამოყენების უფლების თავდაპირველი აღიარება ხდება მიმდინარე ღირებულებაზე დაყრდნობით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულებაში შედის :

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი ღირებულების განსაზღვრის ოდენობა,
- ყველა საიჯარო გადასახდელი, რომელიც გადახდილია იჯარის დაწყებამდე ან დაწყებისთვის, შემცირებული იჯარასთან დაკავშირებული მიღებული სარგებლით,
- სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით, და
- ხარჯებით რომელიც საჭიროა აქტივის თავდაპირველ მდგომარეობაში დასაბრუნებლად საიჯარო ხელშეკრულების შესაბამისად.

აქტივის გამოყენების უფლება ზოგადად იცვითება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესზე, წრფივი მეთოდის გამოყენებით. თუ კომპანიას განზრახული აქვს აქტივის შესყიდვის უფლების გამოყენება, მაშინ აქტივის გამოყენების უფლება იცვითება მიღებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე. მოცემულ აქტივებზე ცვეთა დაითვლება შესაბამისი საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე წრფივი ცვეთის დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

მიწა	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში 40-დან 50-მდე
------	--

არამატერიალური აქტივები. არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფით, პატენტებით, სავაჭრო ნიშნებით და ლიცენზიებით.

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფა, პატენტები და სავაჭრო ნიშნები კაპიტალიზდება, მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია
სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
2-დან 5-მდე

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არამატერიალურ აქტივებს, რომლებსაც განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნიათ და მზადაა გამოსაყენებლად, არ ერიცხება ამორტიზაცია და ყოველწლიურად ხდება მათი გაუფასურებაზე ტესტირება. აქტივების, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებას განიხილავენ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ამოღებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც, ძირითადად, დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა ხდება (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებები ყოველი საანგარიშგებო თარიღით განიხილება, შესაძლო ანუღირების თვალსაზრისით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ამოსაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია შეაფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI"). ფინანსური აქტივების, ჩართული წარმოებულებით, მთლიანად გათვალისწინება ხდება იმის განსაზღვრისას, ფულადი ნაკადები შესაბამისობაშია თუ არა SPPI-მახასიათებელთან. შეფასებისას, კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულება გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს-მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს-მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

კომპანია იყენებს ფასს 9 -ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისთვის, რომელიც იყენებს მუდმივი მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფდება გადანაწილებული რისკის მახასიათებლების მიხედვით (დებიტორული დავალიანებები შეიძლება დაჯგუფდეს გეოგრაფიული რეგიონის, პროდუქტის ტიპის, მომხმარებლის რეიტინგის, საგირავნო უზრუნველყოფის და სავაჭრო საკრედიტო დაზღვევის მიხედვით). მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი ეფუძნება გადახდების პროფილებს ან ბოლო 360 თვის გაყიდვებს და ამ პერიოდისთვის გამოცდილ შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს. ისტორიული ზარალის განაკვეთები მორგებულია იმაზე, რომ ასახოს მიმდინარე და პერსპექტიული ინფორმაცია მაკროეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომლებიც გავლენას ახდენენ მომხმარებლის უნარზე, დაარეგულირონ დებიტორული დავალიანებები.

კომპანია აანალიზებს იმ ქვეყნების მაკრო ფაქტორებს რომლებშიც ყიდის პროდუქციას და მომსახურებას. რადგანაც დებიტორული დავალიანებები ძირითადად ადგილობრივი მომხმარებლებისგანაა, კომპანიამ ანალიზი გაუკეთა საქართველოს მაკროეკონომიკურ სცენარებს და შესაბამის წილობრივ წონებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით. კომპანიის მოვალეების ისტორიული ქცევაზე დაყრდნობით, კომპანიამ დაადგინა, რომ მშპ და სავალუტო გაცვლითი კურსები ყველაზე რელევანტური ფაქტორია, რომელსაც გავლენა აქვს დებიტორული დავალიანებების აღდგენილობაზე და შესაბამისად მორგებულია ისტორიული ზარალის განაკვეთზე, რაც ეფუძნება მოსალოდნელ ცვლილებებს ამ ფაქტორში.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს ანგარიშს

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შეწყვეტას.. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო ვადა დადგა, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება სხვაგვარად შეწყდება ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) გადაცემულია აგრეთვე აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა:

ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალ-ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, (ii) დეფოლტი და (iii) გადახდისუნარიანობა ან გააოჩრება.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) რადგან მათ ფლობენ სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია. მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურისაგან კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვს მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდის ტესტზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის სახელშეკრულებო პირობებში აისახება, ისე რომ ის მაინც ძალაში იქნება, კანონმდებლობა რომც შეიცვალოს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც პარტნიორი ასრულებს თავის მოვალეობებს, ხელშეკრულების ფარგლებში, იგი თავდაპირველად საწყისი ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი იჯარის გადახდების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს, თავდაპირველად შეფასებულია ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით დაწყების თარიღის მდგომარეობით;
- თანხები, რომლების მიღებასაც კომპანია მოელის ნარჩენი ღირებულების გარანტიით;
- შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასი თუ კომპანია გონივრულად დარწმუნებულია ამ ოფციონის გამოყენებაში; და
- იჯარის შეწყვეტის ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიის მიერ ამ ოფციონის გამოყენებას.

გაგრძელების და შეწყვეტის შესაძლებლობები გათვალისწინებულია კომპანიის იჯარებში. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებულ აქტივებთან დაკავშირებით. გაგრძელების და შეწყვეტის შესაძლებლობების სარგებლობის უფლება უმეტესად მხოლოდ კომპანიას აქვს და არა შესაბამის მეიჯარეს. გაგრძელების შესაძლებლობა (ან შეწყვეტის შემდგომ პერიოდის შესაძლებლობა) შესულია იჯარის პირობებში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება). იჯარის გადახდები, რომლებიც უნდა განხორციელდეს გონივრულად განსაზღვრული გაგრძელების შესაძლებლობასთან ერთად, ასევე შეტანილია ვალდებულების შეფასებაში.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. ზღვრული სასესხო განაკვეთი წარმოადგენს იმ განაკვეთს რომელიც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, იმ აქტივის მოსაპოვებლად რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივს გამოყენების უფლებით, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს;
- იღებს საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთს, და ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

კომპანია ექვემდებარება იჯარის ცვლადი გადახდების სამომავლო პოტენციურ ზრდას ინდექსზე ან განაკვეთზე დაყრდნობით, რომელიც არ არის შეყვანილი იჯარის ვალდებულებაში, სანამ ისინი არ შევა ძალაში. როდესაც ინდექსზე ან განაკვეთზე დაფუძნებული იჯარის გადახდების კორექტირებები ძალაში შევა, იჯარის ვალდებულება გადაფასდება და დაკორექტირდება გამოყენების უფლებით აქტივის საწინააღმდეგოდ.

იჯარის გადახდები განაწილდება ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო მდგომარეობას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის.

საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა, სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი. წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი, დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) დებიტორული დავალიანებების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღე ამოღებადია ჩასათვლელი დღე-ის საპირისპიროდ, დღე-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღე-ის ჩათვლა ნეტო საფუძველზე. გადასახდელი დღე, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 ან 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელსაც 20% ან მეტი აქვთ დღე დაუბეგრავი შემოსავალი.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ბიზნესსაქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან, როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიას მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა.

სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

საქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები საკუთარ კაპიტალში აისახება, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ნამატი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები კაპიტალში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნა 25-ში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება ხდება მოვალეობის ანგარიშსწორებისათვის საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც მოხდება ისეთი მოვლენა, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი ასეთი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება წინასწარი გადახდის სახით.

შემოსავლის აღიარება. შემოსავალი წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. შემოსავალი აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შემოსავალი აღიარდება ფასდათმობების, საქონლის დაბრუნების დღე-ს გარეშე

საქონლის გაყიდვა - ელექტროენერგიის გადაცემა. ელექტროენერგიის გადაცემის ფასი ეფუძნება კომპანიის ხაზების მიერ გადაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობას და შესაბამის ფიქსირებულ ტარიფს. მიწოდებული სერვისებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც მომსახურება იქნა გაწეული. შემოსავლის ვალდებულებების შესრულება მომხმარებელთან დადებული ხელშეკრულებების საფუძველზე მიჩნეულ იქნა დაკმაყოფილებულად დროთა განმავლობაში, იმიტომ, რომ მომხმარებელი იღებს და იყენებს სარგებელს ერთდროულად.

მომხმარებლებს ეგზავნებათ ინვოისი ყოველთვიურად და მომსახურების გადახდა ხდება ინვოისის მიღების შემდგომ.

გადამცემი ხაზის იჯარიდან შემოსავალი მოიცავს ყოველთვიურ ფიქსირებულ გადასახადს კომპანიის ხაზის გამოყენებისთვის. შემოსავალი აღიარებულია ყოველთვიურ საფუძველზე.

დაფინანსების ელემენტი. კომპანია არ მოელის ისეთი ხელშეკრულების გაფორმებას, რომელშიც დაპირებული მომსახურების მომხმარებლისთვის მიწოდებიდან მომხმარებლის მიერ საფასურის გადახდას შორის პერიოდი შეიძლება აღემატებოდეს ერთ წელს. შედეგად, კომპანია არ ცვლის ოპერაციის ფასებს ფულის დროითი ღირებულების გასათვალისწინებლად.

საპროცენტო განაკვეთის შემოსავალი. საპროცენტო განაკვეთის შემოსავალი აღიარდება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი გადახდილი იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის ან უფლებამოსილი პირების მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და დაშვებების მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე დაშვებებს, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. დაშვებები, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვა მნიშვნელოვანი შეფასებაა, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის, მოდელების და მონაცემების შენატანების განსაზღვრებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მეთოდოლოგიის დეტალები გამოვლენილია შენიშვნა 21-ში. დეფოლტის რეიტინგებს დიდი გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის ანარიცხვებზე, ისევე, როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელებზე.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

კომპანია რეგულარულად განიხილავს და ამტკიცებს მოდელებს და მოდელებში შენატანებს, რათა შეამციროს განსხვავება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალსა და ფაქტობრივი საკრედიტო ზარალის გამოცდილებას შორის. კომპანიამ გამოიყენა პერსპექტიული ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო

ზარალის გასაზომად, უპირველესად მისი კუთვნილი მაკროეკონომიკური პროგნოზის მოდელის შედეგები. ყველაზე მნიშვნელოვანი წინდახედული ვარაუდები რომლებიც ურთიერთკავშირშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის დონესა და შეწონილობასთან არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსი.

ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადები. საკუთრების საგნების და ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადების დადგენა მსგავსი აქტივების შეფასებაზე დაყრდნობითაა შესაძლებელი. ძირითადი საშუალებების სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი მოიხმარება მათი გამოყენებისას. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორებიცაა ტექნოლოგიური დაძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებისგან მისაღები სარგებელის შემცირებას. ხელმძღვანელობა აფასებს დარჩენილ გამოყენებად ნივთებს მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობის მიხედვით დადგენილ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც აქტივებისგან ელიან კომპანიისთვის სარგებლის მოტანას. შემდეგი ფაქტორები არის უპირველესად გათვალისწინებული: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ცვეთა, რომელიც დამოკიდებულია ოპერაციულ ფაქტორებზე და საექსპლუატაციო პროგრამაზე; და (გ) ტექნოლოგიური დაძველება, რომლებსაც საბაზრო პირობებში ცვლილებები იწვევს.

ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადებში 10%-იანი ცვლილება, ხელმძღვანელობის შეფასებისგან, გამოიწვევს 2019 წლის ცვეთის შემცირებას ან გაზრდას 407 ათასი ლარით (2018: 382 ათასი ლარით).

აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა. სალიზიგნო პერიოდის დასადაგენად მენეჯმენტი ითვალისწინებს ყველა ფაქტობრივ გარემოებას, რომელსაც გავლენა აქვს იჯარის გახანგრძლივების შესაძლებლობის გამოყენებაზე. იჯარის გაგრძელების შესაძლებლობები გათვალისწინებულია საიჯარო პირობაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენება სამომავლოდ სავარაუდოა.

საიჯარო ვალდებულების დისკონტირებისთვის გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი. კომპანია საიჯარო ვალდებულების დისკონტირებისთვის იყენებს ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთს, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში საპროცენტო განაკვეთის დადგენა შეუძლებელია. დისკონტირებისთვის გამოყენებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას შეადგენს 11.6%-ს, ენერგეტიკის სექტორისთვის დადგენილი სესხის საშუალო საბაზო საპროცენტო განაკვეთის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საიჯარო პუბლიკაციის მიხედვით.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

ფას 16, „იჯარა“ (გამოიცა 2016 წლის 13 იანვარს და ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს). კომპანიამ სტანდარტის გამოყენება მისი სავალდებულო მიღების დღიდან, 2019 წლის 1 იანვრიდან გადაწყვიტა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდის გამოყენებით, შესაძარისი ბალანსების გადაფასების გარეშე და სტანდარტით დაშვებული გარკვეული გამარტივების გამოყენებით. იჯარით აღებული აქტივების გამოყენების უფლება ფასდება სტანდარტის მიღების თარიღში არსებული იჯარის ვალდებულების თანხით (დაკორექტირებული ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული დანახარჯებით).

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ფასს 16-ს პირველად გამოყენებაში, კომპანიამ გამოიყენა შემდეგი პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა (გამარტივებული მიდგომა), რომელიც დაშვებულია სტანდარტით:

- მსგავსი მახასიათებლების საიჯარო პორტფელზე ერთი და იგივე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენება,
- რეტროსპექტიული ხედვის გამოყენება იჯარის იმ ვადების განსაზღვრისას, სადაც ხელშეკრულება მოიცავს იჯარის გაგრძელებისა და შეწყვეტის შესაძლებლობას.

კომპანიამ აირჩია არ გადაეფასებინა ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა, ან მოიცავს თუ არა იჯარას, თავდაპირველის მიღების თარიღისთვის. ამის ნაცვლად, იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც გაფორმდა გადასვლის თარიღამდე, კომპანია ეყრდნობოდა მის მიერ განხორციელებულ შეფასებას, რომელიც გაკეთა ასს 17-ის „იჯარა“, და IFRIC 4 „იმის განსაზღვრება, შეთანხმება მოიცავს თუ არა იჯარას“ მიღებისას.

კომპანიის საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო განაკვეთად განისაზღვრა 11.6%, რომელიც წარმოადგენს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთს.

საოპერაციო იჯარის საიჯარო ვალდებულებამდე მიყვანის შედარება იხილეთ ქვემოთ:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2018 / 1 იანვარი 2019
მთლიანი მინიმალური სამომავლო საიჯარო გადასახდელები არაგაუქმებადი იჯარის ვალდებულებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (შენიშვნა 20)	2,804
- მიმდინარე ღირებულებამდე დაყვანის დისკონტირების ეფექტი	(2,224)
- მოკლევადიანი იჯარები რომლებიც არ არის აღიარებულ ვალდებულებად	-
მთლიანი აღიარებული საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით	580
მათ შორის:	
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულება	-
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	580

* არაგაუქმებადი იჯარა მოიცავს ისეთ იჯარებს, რომლების შეწყვეტაც შესაძლებელია მხოლოდ: (ა) გარკვეული შორეული გაუთვალისწინებელი ვითარების დადგომისთანავე, (ბ) მეიჯარის ნებართვით, (გ) თუ მოიჯარე იგივე ან ეკვივალენტი აქტივის სხვა იჯარას გააფორმებს ან იგივე მეიჯარესთან, ან (დ) მოიჯარის მიერ ისეთი დამატებითი თანხის გადახდისას, რომელიც, იჯარის დაწყების დროს, მისი გაგრძელება გონივრულად სავარაუდოა.

სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებამ გავლენა იქონია 2019 წლის 1 იანვარს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შემდეგ მუხლებზე:

ათასი ლარი	ფასს 16-ის გავლენა
აქტივის გამოყენების უფლების ზრდა	608
შემცირება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(28)
შემცირება წასესხებ სახსრებში	(580)

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული შეცვლილი სტანდარტები კომპანიისთვის ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არსებითი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიაზე:

- ფაისკ 23 - „განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით“
- ცვლილებები ფასს 9-ში - „ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“
- ცვლილებები ასს 28-ში „გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“
- ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ასს 12-სა და ასს 23-ში - ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 ციკლი
- ცვლილებები ასს 19-ში „პროგრამის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შეიღობილი საწარმო ფლობდეს. კომპანია არ მოელის, რომ ეს ცვლილებები არსებით გავლენას მოახდენენ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“- (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის, რომ ეს ცვლილებები არსებით გავლენას მოახდენენ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალითად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საწარმოს განმარტება – ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა. „პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაწეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის“ გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ეს შესწორებები პერსპექტიულია და კომპანია მათ გამოიყენებს და შეაფასებს მათ გავლენას 2020 წლის 1 იანვრიდან.

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8 (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები

ახსნა. დასასრულ, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმა-ფასს 9, ასს 39 და ფასს 7-ში შეტანილი შესწორებები (გამოშვებული 2019 წლის 26 სექტემბერს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ). შესწორებები გამოწვეული იყო ისეთი საპროცენტო განაკვეთის ჩანაცვლებით, როგორიცაა LIBOR და სხვა შემოთავაზებული ბანკთაშორისი განაკვეთები („IBOR-ები“). ეს შესწორებები დროებით ათავისუფლებს ჰეჯირების

სპეციფიკური აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებისგან ჰეჯირების იმ ურთიერთობებზე, რომლებზეც IBOR-ის რეფორმის შედეგებს უშუალო გავლენა ჰქონდა. ფულადი ნაკადების ჰეჯირების აღრიცხვა ორივე, ფასს 9-ისა და ასს 39 -ის მიხედვით, მოითხოვს, რომ სამომავლო ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები იყოს „მაღალი ალბათობით მოსალოდნელი“. მაშინ, როდესაც ეს ფულადი ნაკადები დამოკიდებულია IBOR-ზე, შესწორებებით გამოწვეული გათავისუფლება საწარმოსგან მოითხოვს იმის დაშვებას, რომ ის საპროცენტო განაკვეთი, რომელზეც ეს ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

დაფუძნებული, რეფორმის შედეგად არ შეიცვლება. ორივე, ასს 39 და ფასს 9 მოითხოვს საპროგნოზო პერსპექტიულ შეფასებას იმისათვის, რომ გამოიყენოს ჰეჯირების აღრიცხვა. მაშინ, როდესაც ამჟამად IBOR-ის და IBOR-ის ჩანაცვლების განაკვეთების მიხედვით ფულადი ნაკადები მოსალოდნელია, რომ იქნება თანაბრად ეკვივალენტური, რასაც მინიმუმამდე დაყავს ნებისმიერი არაეფექტურობა, ამას, შესაძლოა აღარ ჰქონდეს მნიშვნელობა, რადგან რეფორმის თარიღი ახლოვდება. ამ შესწორებების მიხედვით, საწარმომ შეიძლება დაუშვას, რომ საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილი, რომელზეც ეფუძნება ჰეჯირებული მუხლის, ჰეჯირების ინსტრუმენტის ან ჰეჯირებული რისკის ფულადი ნაკადები არ შეცვლილა IBOR-ს რეფორმის შედეგად. IBOR-ის რეფორმას აგრეთვე შეუძლია გამოიწვიოს ის, რომ ჰეჯი გასცდეს 80-125%-იან ფარგლებს, რაც მოთხოვნილია ასს 39-ით, რეტროსპექტიული შემოწმებისთვის. ასს 39 შესაბამისად შესწორდა, რათა დაეშვა გამონაკლისი რეტროსპექტიული ეფექტურობის შემოწმებაში ისე, რომ ჰეჯი არ წყდება მხოლოდ IBOR-თან დაკავშირებული გაურკვევლობის პერიოდის განმავლობაში, იმიტომ, რომ რეტროსპექტიული ეფექტურობა სცდება ამ ფარგლებს. თუმცა, ჰეჯირების აღრიცხვასთან დაკავშირებული სხვა მოთხოვნები, მათ შორის პერსპექტიული შეფასება, უნდა დაკმაყოფილდეს. გარკვეული რაოდენობის ჰეჯირებებში, ჰეჯირებული მუხლი ან ჰეჯირებული რისკი წარმოადგენს IBOR რისკის კომპონენტს, რომელიც არ არის ხელშეკრულებაში მითითებული. იმისათვის, რომ გამოყენებული იყოს ჰეჯირების აღრიცხვა, ორივე ფასს 9 და ასს 39 მოითხოვს, რომ აღნიშნული რისკის კომპონენტი იდენტიფიცირებადი და სარწმუნოდ შეფასებადი იყოს საწყისი ჰეჯირების დანიშნულების და არა მიმდინარე საფუძველზე. მაკრო ჰეჯირების კონტექსტში, მაშინ, როდესაც საწარმო, ხშირად, ჰეჯირების ურთიერთობას აბრუნებს საწყის მდგომარეობაში, შედავათი გამოიყენება იმ დროიდან, როდესაც ჰეჯირებული მუხლი თავდაპირველად გამიზნული იყო ამ ჰეჯირების ურთიერთობისთვის. ნებისმიერი ჰეჯირების არაეფექტურობის აღრიცხვა მოხდება მოგებასა და ზარალში ორივე, ასს 39-ის და ფასს 9-ის მიხედვით. აღნიშნული შესწორებები განაპირობებს იმას, თუ როდის დასრულდება შედავათები, რაც მოიცავს გაურკვევლობას, რომელიც წარმოშობილია იმით, რომ ადგილი აღარ აქვს საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმას, შესწორებები საწარმოებისგან მოითხოვს ინვესტორებისთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდებას ამ გაურკვევლობების შედეგად პირდაპირი გავლენის ქვეშ მყოფი ჰეჯირების ურთიერთობების შესახებ, მათ შორისაა ჰეჯირების ინსტრუმენტების ნომინალური ოდენობა, რომელზე შედავათების გამოიყენება, შედავათების გამოყენებისას გაკეთებული ყველა მნიშვნელოვანი დაშვებები და განსჯა, იმის რაოდენობრივი განმარტებები, თუ როგორი გავლენა აქვთ საწარმოზე IBOR რეფორმას და თუ როგორ მართვას ის გადასვლის პროცესს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად - ბასს 1-ის შესწორება (გამოცემულია 2018 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს სტანდარტი ადგენს ვალდებულებების მოკლევადიან და გრძელვადიან კლასიფიცირებას, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული უფლებების მიხედვით. ვალდებულება წარმოადგენს გრძელვადიანს თუ კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი უფლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იმაზე რომ მოახდინოს ვალდებულების გასტუმრება მინიმუმ 12 თვის შემდგომ. ახალი შესწორების მიხედვით აღარ მოითხოვება რომ ასეთი უფლება იყოს უპირობო. მენეჯმენტის მოლოდინი, გამოიყენებენ თუ არა ისინი გადავადების უფლების შემდგომ, არ იმოქმედებს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება მხოლოდ მაშინ არსებობს, თუ პირი საანგარიშო პერიოდის დასრულებისთანავე აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მიმდინარე, თუ პირობა დაირღვა საანგარიშო პერიოდის ან მანამდე, მაშინაც კი, თუ ამ პირობაზე უარი თქვა გამსესხებლისგან საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მიმდინარე, თუ სასესხო ხელშეკრულება ირღვევა მხოლოდ საანგარიშო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ცვლილებებში შედის დაზუსტება სესხის კლასიფიკაციის მოთხოვნების დაზუსტება, რომელიც შეიძლება კომპანიამ მოაგვაროს მისი კაპიტალად გადაქცევის გზით. "ანგარიშსწორება" განისაზღვრება, როგორც ვალდებულების ჩაქრობა ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებელის მქონე სხვა რესურსებით ან ორგანიზაციის საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. არსებობს გამოწვევის გარდაქმნადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება გადაიქცეს კაპიტალში, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

კონვერტაციის ვარიანტი კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკეული კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

კომპანია, მისი ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე, ოპერირებს მრავალრიცხოვან საწარმოებთან, რომლებიც ან კონტროლირდება, ერთობლივად კონტროლირდება, ან სქართველოს ან რუსეთის მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშაა. კომპანიამ აირჩია გამოყენებინა ასს 24-დან გამონაკლისი, რომელიც უფლებას აძლევს კომპანიას შემცირებულად წარმოადგინოს ისეთ დაკავშირებულ მხარეებთან ინფორმაცია, რომლებიც დაკავშირებული არიან მთავრობასთან. სახელმწიფოსთან დაკავშირებული ოპერაციები ასევე მოიცავს გადასახადებს, ნეტო საგადასახადო პოზიცია ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

2019 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ბალანსები და ტრანზაქციები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	შემოსავალი მოკავშირე მხარეებიდან	შესყიდვები/ხარჯები მოკავშირე მხარეებისგან	მოკავშირე მხარეების მიმართ მოთხოვნები	მოკავშირე მხარეების მიმართ ვალდებულებები
პირდაპირი მშობელი				
FGC UES PJSC	1,708	-	882	-
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები				
სს თელასი	8,069	-	778	-
სხვა საწარმოები	213	-	-	-

2018 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ბალანსები და ტრანზაქციები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	შემოსავალი მოკავშირე მხარეებიდან	შესყიდვები/ხარჯები მოკავშირე მხარეებისგან	მოკავშირე მხარეების მიმართ მოთხოვნები	მოკავშირე მხარეების მიმართ ვალდებულებები
პირდაპირი მშობელი				
FGC UES PJSC	3,364	-	638	-
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები				
სს თელასი	8,257	-	768	-
სხვა საწარმოები	1,057	-	3	-

2015 წელს, კომპანიასა და სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიას (FGC UES PJSC) შორის ხელი მოეწერა შეთანხმებას, კავკასიონის

7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

გადამცემი ხაზის იჯარასა და ექსპლუატაციაზე, რომელიც მდებარეობს რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე. საიჯარო ხელშეკრულება ძალაში შევიდა 2015 წლის 1 იანვარს. სულ, კომპანიის მიერ მიღებული შემოსავალი წარმოადგენს გადამცემი ხაზის იჯარიდან და შეკეთებისა და ექსპლუატაციიდან მიღებული შემოსავალს.

ხელმძღვანელობა ადგენს, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯების საერთო თანხები და სხვა მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებთან დაკავშირებული შემოსავლები არ არის არსებითი.

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირებს წარმოადგენს გენერალური დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილეები. სულ, ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია, რომელიც აღრიცხულია სახელფასო ხარჯებში შეადგენს 1,680 ათას ლარს (2018 წელს 1,333 ათასი). ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია ძირითადად მოიცავს სახელშეკრულებო ხელფასს და საოპერაციო შედეგების მიხედვით გაცემულ პრემიას.

2019 წლის 31 დეკემბერს, კომპანიას აქვს გრძელვადიანი საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები მისი აქციონერის მიმართ (შენიშვნა 20).

წილობრივი კაპიტალისა და დივიდენდების გავრცელების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 12-ში.

საქციო საზოგადოებას გაცემული ენერგეტიკული სისტემის საქონელის ფინანსური ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები - 2019 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	მძალი ძაბვის ელექტრო დასადგარები და გადამცემი ხაზები	სამანქანო და სატვირთო საშუალებები	აგრო-საოფისე და სხვა სათანადო ნაწილები	CIP*	სულ
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,014	88,565	6,812	5,579	-	110,484
ქმოსვლა	41	-	1,310	993	-	2,864
ასვლა	(625)	-	(59)	(370)	-	(1,311)
ერანსფერი	-	-	-	-	-	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,430	88,565	8,063	6,202	3,424	112,037
ქმოსვლა	301	554	802	608	407	3,192
ასვლა	-	-	(168)	(332)	(159)	(725)
ერანსფერი	-	-	-	-	-	-
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,731	89,119	8,697	6,478	3,672	114,504
აგროვილი ცვეთა და ამორტიზაცია	343	25,427	2,615	2,216	-	31,047
17 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	128	2,294	715	554	-	3,820
ქმოსვლა	(361)	-	(109)	(252)	-	(783)
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	110	27,721	3,221	2,518	-	34,084
ქმოსვლა	104	2,295	850	611	-	4,082
ასვლა	-	-	(119)	(257)	-	(411)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	214	30,016	3,952	2,872	-	37,755
აღმოსავლური დირექტორი	4,320	60,844	4,842	3,684	3,424	77,953
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,517	59,103	4,745	3,606	3,672	76,749

CIP - დაუთმავრებული მშენებლობა და დაუმონტაჟებული აღჭურვილობა

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ელექტროგადამცემი ხაზების გამოყენების ვადა განსაზღვრულია 45 წელით, რისი საფუძველიც ხელმძღვანელობას ინდუსტრიის და გადამცემი ხაზების საოპერაციო პირობების ცოდნაზე დაყრდნობით აქვს.

სათადარიგო ნაწილები წარმოადგენს აქტივებს, რომელიც აუცილებელია გადამცემი ხაზების სარემონტო სამუშაოებისთვის, საჭიროებისამებრ. აქტივები არ ცვდება, რადგან დამონტაჟებამდე არ არიან მზად გამოყენებისთვის.

ძირითადი საშუალების ზემოთ მოცემულ ცხრილში არსებული ცვეთის ხარჯი და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში წარდგენილი ცვეთის ხარჯი 2019 წელს განსხვავდება 14 ათასი ლარით, (2018 წელს: ნული) რაც გამოწვეულია იჯარის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯის გამო.

9 მარაგები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობა სხვა	3,027 487	2,802 473
მარაგები	3,514	3,275

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	4,197	4,042
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	875	675
შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით	-	-
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	5,072	4,717

სავაჭრო მოთხოვნა 822 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წ. 638 ათასი ლარი), გაუფასურების ზარალის ანარიცხების შემდგომ, დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად რუსულ რუბლში.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ში არსებულ გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომელიც იყენებს სრულ სასიცოცხლო ვადაზე მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს, ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფდა საკრედიტო რისკის მახასიათებლების და ვადაგადაცილების მიხედვით.

მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი ეფუძნება გაყიდვების გადახდების პროფილებს 2019 წლის 31 დეკემბრამდე ან 2019 წლის 1 იანვრამდე 36 თვით ადრე და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელსაც ამ პერიოდში ქონდა ადგილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთი კორექტირდება მიმდინარე და პერსპექტიული ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება მაკროეკონომიკურ ფაქტორს და გავლენას ახდენს მომხმარებლის უნარზე დაფაროს დებიტორული დავალიანებები. კომპანიამ იდენტიფიცირება გააკეთა რომ ყველაზე რელევანტური ფაქტორები მშპ და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსია ქვეყანაში, რომელშიც ის ყოფილი მის მომსახურებას და უმსხვილესი

საქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2019 წლის 31 დეკემბერი

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად დაფარული	23,000,000
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად დაფარული	23,000,000

მოთიანი ავტორიზებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა არის 23,000 ათასი აქცია (2018: 23,000 აქცია) ნომინალური ღირებულებით 10 ლარი აქციაზე (2018: 10 ლარი აქციაზე). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია სრულად დაფარულია. ყველა ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები წლის განმავლობაში:

ათასი ლარი	2019	2018
1 იანვრისთვის გადასახდელი დივიდენდები		
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	-	1,134
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	-	-
	-	(1,134)
1 იანვრისთვის გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები თითოეულ აქციაზე	-	-

ყველა დივიდენდი გამოცხადებულია ქართულ ლარში. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს უფლება აქვთ დროდადრო მიიღონ დივიდენდები, ასევე უფლება აქვთ კომპანიის შეხვედრებზე თითოეულ აქციაზე თითო ხმის დაფიქსირების.

13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

ათასი ლარი	2019	2018
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება		
გადასახდელი დივიდენდები	172	67
	-	-
სულ ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში AC-ით	172	67
სხვა კრედიტორული დავალიანება	110	410
სულ სხვა კრედიტორული დავალიანება	110	410
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება 31 დეკემბერს	282	477

იხილეთ შენიშვნა 23 ფინანსური ვალდებულების ყველა კლასისთვის სამართლიანი ღირებულების შესახებ.

14 შემოსავლების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

შემოსავლების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით, შემოსავლების აღიარების მეთოდოლოგიის პრინციპების შესაბამისად:

ათასი ლარი	2019	2018
------------	------	------

**სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2019 წლის 31 დეკემბერი**

შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	30,430	31,323
შემოსავლები გადამცემი ხაზების იჯარიდან	908	2,322

სულ შემოსავალი	31,338	33,645
-----------------------	---------------	---------------

კომპანია შემოსავალს იღებს ელექტროენერგიის გადაცემის და გადამცემი ხაზების იჯარიდან. შემოსავალი გადამცემი ხაზის იჯარიდან მიიღება ერთ პარტნიორისგან, სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემების ფედერალური ქსელური კომპანიისგან.

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლების დაყოფა.

შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან გამოიანგარიშება სემეკის მიერ მიღებული გადაცემის და მიწოდების ტარიფის შესაბამისად. კომპანია შემოსავალს იღებს დროის განმავლობაში მომსახურების დაკმაყოფილებით, შემდეგი მომსახურების სახეების მიხედვით:

ათასი ლარი	2019	2018
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან საქართველოში	29,736	29,684
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	677	1,636
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	17	3
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	30,430	31,323

2018 წლის 1 იანვრიდან, ერთი კილოვატი ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფი 0.0018-დან 0.0027-ლარამდე გაიზარდა. ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფები სემეკის მიერ არის დადგენილი.

15 სხვა ხარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	601	386
ტრანსპორტირება და საწვავი	557	454
მივლინებების ხარჯები	488	414
დაზღვევის ხარჯები	283	283
პროფესიული მომსახურება	194	275
წარმომადგენლობითი და საკონფერენციო ხარჯები	206	197
იჯარის ხარჯი	56	185
კომუნალური და კომუნიკაციის ხარჯები	160	156
სოციალური	135	132
სხვა ხარჯები	1,165	1,207
სულ სხვა ხარჯები	3,845	3,689

16 სხვა შემოსავალი

ათასი ლარი	2019	2018
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	801	1,043
სხვა	706	483
სულ სხვა შემოსავალი	1,507	1,526

შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან წარმოადგენს შემოსავალს, რომელიც მიღებულია სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემის ფედერალური ქსელური კომპანიისგან გადამცემ ხაზებზე სარემონტო და საექსპლუატაციო სამუშაოებისთვის (შენიშვნა 7).

17 ფინანსური ხარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
ზარალი უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან, ნეტო	-	601
საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	64	-
სულ მოგება ზარალში აღიარებული ფინანსური ხარჯები	64	601

18 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი	2,265	1,143
მოგება უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან, ნეტო	549	-
სულ მოგება ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	2,814	1,143

19 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯები წარმოადგენს 15/85 მფლობელისთვის გადახდილ დივიდენდზე.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები

სასამართლო გარჩევა. ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას ზოგჯერ შეიძლება წარმოიქმნას პრეტენზიები კომპანიის წინააღმდეგ. ხელმძღვანელობას, თავისი შეფასებების საფუძველზე, მიაჩნია, რომ რაიმე არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება ამ პრეტენზიებთან დაკავშირებით, რომელიც გადააჭარბებს იმ ანარიცხებს, რომელიც წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაშია ასახული.

საგადასახადო გაუთვალისწინებელი მოვლენები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განაცხადები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად გაურკვეველია, ურთიერთსაწინააღმდეგოა და მრავალგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. გადასახადები სხვადასხვა ორგანოების მიერ განხილვას და გამოძიებას ექვემდებარება, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საპროცენტო ხარჯების დაწესების ძალაუფლება.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები (გაგრძელება)

საგადასახადო წელი საგადასახადო უფლებამოსილი ორგანოების მიერ განხილვისთვის ღია რჩება მომდევნო 3 კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა განსაზღვრული გარემოებების გათვალისწინებით საგადასახადო წელი შეიძლება ღია დარჩეს უფრო დიდხანს. ამ გარემოებებმა შეიძლება შექმნას საგადასახადო რისკები საქართველოში, რომლებიც არსებითად უფრო მნიშვნელოვანია ვიდრე სხვა ქვეყნებში.

საოპერაციო იჯარის ვალდებულება. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე, მაშინ სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადახდები შეუქცევადი საოპერაციო იჯარის ფარგლებში შემდეგია

ათასი ლარი	2018
არაუგვიანეს 1 წლისა	64
1 წლის შემდგომ და არაუგვიანეს 5 წლისა	322
5 წლის შემდგომ	2,418
სულ საოპერაციო იჯარის ვალდებულება 31 დეკემბერს	2,804

2013 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ ხელი მოაწერა აღნაგობის შეთანხმებას სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან 49 წლის ვადით.

2018 წლის აგვისტოში, კომპანიამ ხელი მოაწერა სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან სასაწყობო მიწის იჯარაზე, 44 წლის ვადით.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირება ჩამოყალიბების ეტაპზეა, შესაბამისად მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას, გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

21 ფინანსური რისკების მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, მაშინ, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს, მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის პარტნიორი მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და წარმოიქმნება ასევე კომპანიის მომხმარებლების დებიტორული დავალიანებებისგან.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანიას მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიას სამეურნეო საქმიანობის უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ლიმიტები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის ერთ პარტნიორთან, ან პარტნიორების ჯგუფთან, გეოგრაფიულ და ინდუსტრიის სეგმენტთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. კომპანიის მომხმარებლებზე დაფუძნებულ დემოგრაფიას, რომელიც მოიცავს იმ ინდუსტრიის, რომელშიც კომპანია მოღვაწეობს დეფოლტის რისკს, საკრედიტო რისკზე ნაკლები გავლენა აქვს. თუმცა, გეოგრაფიულად, საკრედიტო რისკი ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში. ხელმძღვანელობამ ჩამოაყალიბა საკრედიტო პოლიტიკა, რისი მიხედვითაც ყველა ახალი მომხმარებელი განიხილება ინდივიდუალურად კრედიტუნარიანობაზე მანამ, სანამ მათ, კომპანიის სტანდარტულ გადახდებისა და მიწოდების პირობებს არ შესთავაზებენ. კომპანიის განხილვა მოიცავს გარე რეიტინგებს, როცა ისინი ხელმისაწვდომია, და გარკვეულ შემთხვევებში საბანკო რეკვიზიტებს. კომპანიის ბრუნვის დაახლოებით 51% (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 57%) შესაძლებელია მიეწეროს ერთ მომხმარებელს.

კომპანიას თავის მომხმარებლების ძირითად ნაწილთან 5 წელზე მეტია თანამშრომლობა. მომხმარებლების კრედიტორული რისკის მონიტორინგის დროს ისინი დაჯგუფებულნი არიან კრედიტორული მახასიათებლების მიხედვით, მათ შორის წარმოადგენენ თუ არა იურიდიულ ან ფიზიკურ პირებს, საბითუმო თუ საცალო მომხმარებლებს, რა გეოგრაფიული მდებარეობა გააჩნია, ხანდაზმულობის ტიპი, ვადიანობა და ფინანსური სირთულეების ისტორია.

სავაჭრო მოთხოვნების უზრუნველსაყოფად კომპანია არ განიხილავს გირაოს საჭიროებას რადგან, კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების დაახლოებით 51% (2018: 57%) დაკავშირებულია ერთ მომხმარებელთან.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიისგან და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო ხუთ წელში. კომპანია ანალიზებს იმ ქვეყნების მაკრო ფაქტორებს, რომლებშიც ის ყიდის თავის მომსახურებას. 2019 წ. 31 დეკემბრის და 2019 წ. 1 იანვრის მდგომარეობით, დებიტორული დავალიანებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ადგილობრივი კლიენტებისგანაა, კომპანიამ ანალიზი გაუკეთა საქართველოს მაკროეკონომიკურ სცენარებს და მათ შესაბამის წილობრივ წონას საქართველოს ეროვნული ბანკის პუბლიკაციის მიხედვით.

კომპანიის მოვალეების ისტორიულ ქცევაზე დაყრდნობით, კომპანიამ გამოავლინა, რომ მშპ და ვალუტის გაცვლითი კურსები ყველაზე რელევანტური ფაქტორებია, რაც მოქმედებს დებიტორული დავალიანებების ამოღებაზე და შესაბამისად, მორგებულია ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე დაფუძნებულ ისტორიული ზარალის განაკვეთზე.

კომპანია რეგულარულად განიხილავს მეთოდოლოგიასა და ვარაუდებს ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალსა და შეფასებებს შორის სხვაობის შესამცირებლად.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების კლასის მიხედვით შემდეგია:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 10)		
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	4,197	4,042
ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 11)		
- მოთხოვნამდე ანგარიშები ბანკში	10,465	3,963
- საბანკო დეპოზიტები	23,731	15,731
სულ მაქსიმალური საკრედიტო რისკები 31 დეკემბრისთვის	38,393	23,736

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. კომპანიას არ აქვს მნიშვნელოვანი სავალუტო რისკი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. კომპანიას არ აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ადგილზე მართვის ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები, რადგან ხელმძღვანელობა არ მიიჩნევს ამ რისკს კომპანიის ბიზნესისთვის მნიშვნელოვნად. თუმცა, ახალი სესხების და კრედიტების აღმოცენების დროს, ხელმძღვანელობა იყენებს მის განსჯას იმის გადასაწყვეტად, თუ რომელი იქნება კომპანიისთვის უფრო მომგებიანი, ფიქსირებული თუ ცვლადი განაკვეთი, მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, ვალდებულების შესრულების ვადამდე. კომპანიას არ გააჩნია საპროცენტო ხარჯის გამომწვევი ვალდებულება, მხოლოდ მოთხოვნამდე გადახდას დაქვემდებარებული ნაშთები და საბანკო დეპოზიტებია საპროცენტო შემოსავლის გამომწვევი აქტივები.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკის დროს საწარმოს პრობლემები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. კომპანიას უწევს იმ ვალდებულებებთან თანხვედრა, რომლებიც ასოცირებულია იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან, რომლებიც გვარდება სხვა ფინანსურ აქტივებში ფულის შეტანით. კომპანიის მიდგომა ლიკვიდურობის რისკის მართვასთან დაკავშირებით, არის ის, რომ შეძლებისდაგვარად უზრუნველყოს ის, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა ვალდებულებების შესასრულებლად მაშინ, როცა საჭიროა, ორივე, ნორმალურ და სტრესულ პირობებში, მიუღებელი ზარალის და კომპანიის რეპუტაციისთვის სარისკო ზიანის მიყენების გარეშე.

ხელმძღვანელობა რეგულარულად ადევნებს თვალყურს კომპანიის ფულადი სახსრების მოძრაობის ყოველთვიურ პროგნოზებს. კომპანიამ ჩამოაყალიბა ახალი, ყოველწლიური დაბიუჯეტების პროცესი აქციონერებთან ერთად. ბიუჯეტი განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და მტკიცდება აქციონერების მიერ. ბიუჯეტი ახლდება ყოველთვიურად ფაქტობრივ შედეგებზე დაყრდნობით.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. ვადიანობის ცხრილში მოცემული თანხები სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადებია. ასეთი არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არსებული თანხისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგება დამყარებულია დისკონტირებულ ფულადი სახსრების ნაკადზე.

ფინანსური ვალდებულებების ვადების ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელს ზემოთ	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა საკრედიტო						
ვალდებულებები (შენიშვნა 13)	172	-	-	-	-	172
საიჯარო ვალდებულებები	5	11	48	323	2,418	2,805
სულ სამომავლო გადახდები, რომლებიც მოიცავს სამომავლო ძირითად თანხებსა და საპროცენტო გადახდებს	177	11	48	323	2,418	2,977

ფინანსური ვალდებულებების ვადების ანალიზი 2018 წ. 31 დეკემბრისთვის ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელს ზემოთ	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა საკრედიტო						
ვალდებულებები (შენიშვნა 13)	477	-	-	-	-	477
სულ სამომავლო გადახდები, რომლებიც მოიცავს სამომავლო ძირითად თანხებსა და საპროცენტო გადახდებს	477	-	-	-	-	477

22 კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი რათა დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებები. ეს მიიღწევა ეფექტური ფულის მართვით, კომპანიის ბრუნვების და მოგების მუდმივი მონიტორინგით, ძირითადად კომპანიის ფულადი სახსრების ნაკადებით დაფინანსებული გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით. ამ ზომების მიღებით, კომპანია მიზნად ისახავს მოგების მდგრად ზრდას. წლის განმავლობაში არ მომხდარა რაიმე ცვლილება კომპანიის კაპიტალის მართვის მიდგომებში.

კომპანია არ ექვემდებარება რაიმე გარე სავალდებულო კაპიტალის მოთხოვნას.

23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ დაუკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

აქტივები და ვალდებულებები, რომელიც არ იზომება სამართლიანი ღირებულებით მაგრამ, რომლისთვისაც, სამართლიანი ღირებულება გამოვლენილია. სამართლიანი ღირებულების იერარქია და საბალანსო ღირებულება, რომელთა მიხედვით ხდება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2019 წ. 31 დეკემბერი				2018 წ. 31 დეკემბერი			
	დონე 1 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 2 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 3 სამა- რთლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებუ- ლება	დონე 1 სამა- რთლიანი ღირებუ- ლება	დონე 2 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 3 სამა- რთლიანი ღირებუ- ლება	საბალანსო ღირებუ- ლება
ათასი ლარი								
აქტივები								
სხვა ფინანსური								
აქტივები AC-ით								
- ფული და ფული ეკვივალენტები	34,205	-	-	34,205	19,705	-	-	19,705
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	4,197	-	4,197	-	4,042	-	4,042
- სხვა სავაჭრო მოთხოვნები	-	875	-	875	-	675	-	675
სულ აქტივები	34,205	5,072		39,277	19,705	4,717	-	24,422
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური								
ვალდებულებები								
- სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	282	-	-	282	-	477	-	477
სულ ვალდებულებები	282	-	-	282	-	477	-	477

სამართლიანი ღირებულებები სამართლიანი ღირებულებების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებზე დადგინდა დისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადების ღირებულების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრა განსაზღვრული ფულადი სახსრების ნაკადების მიხედვით, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზირებულ ღირებულებაში გატარებული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების დადგენილი სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება დადგენილ სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ. დისკონტის განაკვეთები დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზირებულ ღირებულებაში გატარებული ვალდებულებები.

დადგენილი დაფარვის ვადებით დადგენილი სამართლიანი ღირებულების ინსტრუმენტების ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი ეფუძნება დადგენილ სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა, შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (a) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (b) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (c) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (c) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივები შედის თავდაპირველ სამართლიან ღირებულებაში, შემდგომ ამორტიზირებული ღირებულების კატეგორიაში.

25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ

ახალი კანონი ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ. ახალი კანონი მიღებულ იქნა 2019 წლის 20 დეკემბერს რომელიც 2019 წლის 27 დეკემბრიდან ამოქმედდა. კანონის ერთ-ერთი მიზანია გამოიწვიოს ელექტროენერგიის გადაცემისა და განაწილების საქმიანობა წარმოებისა და მიწოდებისგან. ამ მიზნით ელექტროენერგიის გადამცემი და გამანაწილებელი კომპანიების რეორგანიზაცია, განცალკევება უნდა მოხდეს. კანონის განსაზღვრავს ორ მოდელს, თუ როგორ უნდა მოხდეს კომპანიების რეორგანიზაცია, განცალკევება:

- გადაცემის სისტემის ოპერატორი (გსო): გადაცემის სისტემის ოპერატორს ექნება კონტროლი, საკუთრება და შეძლება ყველა გადამცემი ქსელის მართვას ქვეყანაში;
- დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი (დსო): დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი არ იქნება გადამცემი ქსელის მესაკუთრე, მაგრამ გადამცემი ქსელის მესაკუთრეებს ექნებათ ვალდებულება რომ ითანამშრომლონ დსო-სთან, და გადასცენ მათ ქსელები მფლობელობაში (იჯარით).

ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კომპანიის რეორგანიზაციის ფორმა განხილვის სტადიაზეა შესაბამის მარეგულირებელ ორგანოსთან. რეორგანიზაცია უნდა დამთავრდეს 2020 წლის ბოლომდე.

25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ (გაგრძელება)

COVID-19. 2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ინფორმაცია ახალი ვირუსის, სახელწოდებით COVID-19 (კორონავირუსი), შესახებ. საანგარიშგებო წლის ბოლოსთვის უცნობი ვირუსის მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა ეცნობა მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციას. 2020 წლის დასაწყისში ვირუსი გავრცელდა მსოფლიო მასშტაბით, რამაც ბიზნესზე ნეგატიური გავლენა მოახდინა. მენეჯმენტი განიხილავს აღნიშნულ მოვლენას საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არამაკორექტირებელ მოვლენად. მიუხედავად იმისა რომ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კომპანიის გაყიდვებისა და შესყიდვების პროცესში მოცემულ შემთხვევას არ ქონია რაიმე გავლენა, მისი სამომავლო ეფექტის პროგნოზირება შეუძლებელია. მენეჯმენტი განაგრძობს შესაძლო ზემოქმედების მონიტორინგს და მიიღებს ყველა შესაძლო ზომას რათა მოხდეს ამ რისკების მინიმუმამდე დაყვანა.

26 სააღრიცხვო პოლიტიკები იჯარისთვის 2019 წლის 1 იანვრამდე

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია მოიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა კომპანიას მეიჯარის მიერ, მაშინ იჯარის მთლიანი გადახდები, იჯარის მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

**სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა
საქრუსენერგო**

**მმართველობითი ანგარიში
2019 წელი**

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა

“საქრუსენერგო”

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა “საქრუსენერგო” (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 1996 წლის 27 მაისს საქართველოს მთავრობასა და სააქციო საზოგადოება „რუსეთის ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის“ (РАО «ЕЭС России»-ს) შორის ენერგეტიკის დარგში თანამშრომლობის შესახებ დადებული შეთანხმების საფუძველზე.

„კომპანიის“ მფლობელები არიან საქართველოს სახელმწიფო (50%), რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ (2019 წლის 22 ივლისიდან 2020 წლის 2 მარტამდე აღნიშნული პერიოდი დროებით სარგებლობაში გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ სს „საპარტნიორო ფონდს“) და რუსეთის ფედერაცია (50%), რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიის“ (რუსეთის ფედერაციის ელექტროენერგიის გადაცემის საქსელო სისტემის ოპერატორი და მმართველი) მიერ.

სააქციო საზოგადოების მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. საზოგადოებას ჰყავს სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების ყოველდღიურ საქმიანობას ხელმძღვანელობს და მართავს გენერალური დირექტორი.

„კომპანია“ ფლობს და ექსპლუატაციას უწევს 500, 330 და 220 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზებს, მათ შორის სისტემათაშორის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვტ ეგზ „კავკასიონს“, საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვტ ეგზ „მუხრანის ველს“ და 330 კვტ ეგზ „გარდაბანს“, საქართველოსა და თურქეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 220 კვტ ეგზ „აჭარას“. ასევე, შიდა სასისტემო 500 კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს: „იმერეთს“, „ქართლი-1“-ს, „ქართლი-2“-ს, „მუხრანს“ და „ასურეთს“.

სს გეს „საქრუსენერგოს“ საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს სტრატეგიული მნიშვნელობის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი 500 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება. იმის გათვალისწინებით, რომ ეგზ გადის რთულ გეოგრაფიულ და მეტეოროლოგიურ კლიმატურ არეალში, გადამცემი ხაზის ავარიული გამორთვები ძირითადად განპირობებულია ატმოსფერული დაცვებით. მდგომარეობას ართულებს ისიც, რომ ეგზ „კავკასიონი“ არ არის აღჭურვილი თანამედროვე სწრაფმოქმედი დაცვებით, ერთფაზა და სამფაზა ავტომატური განმეორებითი ჩართვის მოწყობილობებით. ეგზ „კავკასიონის“ ავარიული გამორთვების სტატისტიკა გვიჩვენებს, რომ გამორთვების 90%-ზე მეტი გარდამავალი ერთფაზა მოკლე შერთვაა და ხაზზე ზემოაღნიშნული დაცვებისა და ავტომატიკის მოწყობილობების არსებობის შემთხვევაში თავიდან იქნებოდა აცილებული ეგზ-ს სამივე ფაზის გამორთვა და პარალელური მუშაობის რეჟიმის დარღვევა. 500 კვ ეგზ „კავკასიონზე“ ქვესადგურ „ცენტრალნაიაში“ დამონტაჟებულია „Multiline L60“ ტიპის კარადა.

როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი „Multiline L60“ ტიპის დაცვის მოწყობილობა ვერ პასუხობს განხორციელებული კავშირის არხის მოთხოვნებს და 500 კვ ეგზ „კავკასიონისათვის“ სარელეო დაცვების მოწყობა რეკომენდირებულია „ჯენერალ ელექტრიკის“ ფირმის „Multiline L90“ ტიპის დაცვის მოწყობილობებით, მაგრამ იგი საჭიროებს საპროექტო-სამიშრო სამუშაოების ჩატარებას.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროდან მივიღეთ დავალება, 500 კვ ეგზ „კავკასიონის“ „ჯენერალ ელექტრიკის“ წარმოების დაცვის სისტემებით აღჭურვის შესაძლებლობების შესწავლის თაობაზე (მათ შორის დაზიანების აღმოჩენის ხელსაწყო), პროექტირებასა და პრაქტიკულ რეალიზაციაზე: მოწყობილობების შეძენაზე, მონტაჟზე, გაშვება-გაწყობაზე, ტესტირებაზე.

ზემოაღნიშნული პროექტის რეალიზების ღირებულება დაახლოებით იქნება 600 000 ლარი (დღგ-ს გარეშე).

შიდა სასისტემო ელექტროგადამცემი ხაზები მონაწილეობას ღებულობს ქვეყნის ელექტროენერგიით მომარაგების უზრუნველყოფაში: კერძოდ, “500 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზით “იმერეთით”, „ენგურჰესში“ გამომუშავებული ელექტროენერგია ქვესადგური “ზესტაფონი-500“-ის გავლით და 500 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზებით “ქართლი-2“-ითა და “ქართლი-1“-ით გადაიცემა აღმოსავლეთ საქართველოში. საქართველოს ტერიტორიაზე ელექტროგადამცემ ხაზებს ექსპლუატაციას უწევს წალენჯიხაში, ზესტაფონში, ხაშურსა და თბილისში განლაგებული ოთხი საექსპლუატაციო-სარემონტო უბანი.

საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით. საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2017 წლის 19 დეკემბრის №41 დადგენილებით ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებაზე განსაზღვრულია 0,00278 ლარი 1 კვტ.სთ-ზე.

ელექტროენერგიის იმპორტის და ტრანზიტის დროს გადაცემის მომსახურებაზე ტარიფი დგინდება ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში მხარეებს შორის დადებული ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მონაწილეობის გარეშე.

2019 წელს „კომპანიამ“ მიიღო 13 992 ათასი ლარის წმინდა მოგება, ხოლო 2020 წლისთვის დაგეგმილია 13,242 ათასი ლარი მოგების მიღება.

„კომპანიის“ EBITDA¹ 2019 წელს იყო 18,116 ათასი ლარი, 2020 წელს დაგეგმილია 18,312 ათასი ლარის მოგების მიღწევა.

რაც შეეხება ფულად სახსრებს, 2019 წლის ბოლოსთვის, „კომპანიის“ ბალანსზე არსებული ფულადი სახსრები იყო 34,205 ათასი ლარი. 2020 წლის ბიზნეს გეგმის მიხედვით კი „კომპანია“ ვარაუდობს, რომ მისი ფულადი სახსრები იქნება 15,037 ათასი ლარი.

„კომპანიის“ საქმიანობის ამოცანა და მიზანია:

- საკუთრებაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება და უსაფრთხო ექსპლუატაცია;
- ელექტროენერგიის შეუფერხებელი გადაცემა, მათ შორის ტრანზიტული გადაცემის უზრუნველყოფა;
- მეზობელი ქვეყნების ენერგეტიკულ სისტემებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობის ხელშეწყობა;

აღნიშნულის განხორციელებისათვის საკუთრებაში არსებულ ელექტროგადამცემ ხაზებზე, „კომპანია“ მუდმივად ახორციელებს აუცილებელ პროფილაქტიკურ, სარეკონსტრუქციო, სარემონტო და აღდგენით სამუშაოებს. ელექტროგადამცემ ხაზებს ექსპლუატაციას უწევს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში განლაგებული საექსპლუატაციო-სარემონტო უბნები და ფილიალი რუსეთის ტერიტორიაზე. უბნები საქართველოსა და რუსეთის ტერიტორიებზე დაკომპლექტებულია კვალიფიკაციური პერსონალით და აღჭურვილია გადაცემი ხაზის მომსახურებისათვის საჭირო თანამედროვე სტანდარტების ხელსაწყო-იარაღებითა და სპეცტექნიკით.

1. EBITDA - მოცემული ფინანსური მაჩვენებელი გამოთვლილია შემდეგი ფორმულით: EBITDA = წლის მოგება + ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი

„კომპანიის“ საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს სტრატეგიული მნიშვნელობის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი 500 კვტ ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება. 500 კვტ ეგხ „კავკასიონით“ შესაძლებელია რუსეთის ენერგოსისტემასთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობა. ელექტროგადამცემი ხაზის საპროექტო დატვირთვა 700 მეგავატია. რუსეთის ტერიტორიაზე ეგხ „კავკასიონს“ ექსპლუატაციას უწევს „კომპანიის“ ყარაჩაევოს ფილიალი. კომპანიის ყარაჩაევოს ფილიალის ძირითადი საქმიანობაა ეგხ „კავკასიონის“ ხაზზე საჭირო სამუშაოების ჩატარება და მისი სამუშაო მდგომარეობაში ყოფნის უზრუნველყოფა. ფილიალს სრულად კონტროლდება კომპანიის მიერ და მას არ აქვს რაიმე გადაწყვეტილებების მიღების უფლება.

500 კვ ეგხ „კავკასიონი“ „ენგურჰესიდან“ მდინარეების ენგურის, ნაკრას, კოდორის, კლიჩისა და ყუბანის ხეობების გავლით ჰკვეთს ხიდასა და ნახარის უღელტეხილებს, ყარაჩაევო-ჩერქეზეთისა და ადიღეის რესპუბლიკების ტერიტორიებს და კრასნოდარის მხარეში შედის 500 კვ ძაბვის ქვესადგურში „ცენტრალნაია“. გადამცემი ხაზის სიგრძე 405 კილომეტრია, მათ შორის რუსეთის ტერიტორიაზე 300 კილომეტრი. კავკასიონის მთავარ ქედზე იგი გადის რთულ რელიეფურ და მეტეოროლოგიურ კლიმატურ არეალში.

ელექტროგადამცემი ხაზის ავარიული გამორთვა იწვევს საქართველოს ენერგოსისტემის მდგრადობისა და ელექტროენერგიის ხარისხის გაუარესებას. ავარიულ გამორთვებს ძირითადად იწვევს მთებიდან წამოსული ზეგვების შედეგად გამოწვეული ჰაერის დარტყმითი ტალღები, რა დროსაც ზიანდება სადენები. ელექტროგადამცემი ხაზის საიმედოობის ამაღლებისათვის კოდორის ხეობაში გამავალ მონაკვეთზე აუცილებელი გახდა ზოგიერთი ანძის ზეგვისაგან არიდება, რისთვისაც მიღებული იქნა გადაწყვეტილება ზეგვასაშუაშოვნებში სადენების, ანძების ნაცვლად, მთებს შორის გაჭიმულ ბაგირებზე დაკიდების თაობაზე. აღნიშნულის განხორციელების შედეგად მნიშვნელოვნად გაიზარდა გადამცემი ხაზის საიმედოობა და უსაფრთხოება.

გვინდა ავღნიშნოთ, რომ ახლო მომავალში, გენერაციის ობიექტების მშენებლობასთან ერთად აუცილებელი გახდება გადამცემი ქსელის მნიშვნელოვანი განვითარება, როგორც მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ასევე შიდა სასისტემო, როგორც ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის, ასევე არსებულების მოდერნიზაციის გზით.

საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის მიხედვით, „კომპანიას“ აღებული ქონდა ვალდებულება განეხორციელებინა: 500 კვტ ეგხ „მუხრანის“ მიერთება ქვესადგური „მარნეული-500“-ის სალტეზე და 500 კვტ ეგხ „მარნეული-აირუმის“ მშენებლობა საქართველო-სომხეთის საზღვრამდე (ეგხ-ს სიგრძე - 37 კმ, მათ შორის ახალი ასაშენებელი 18,5 კმ). აღნიშნულის ფარგლებში 2016 წელს განვახორციელეთ 500 კვტ ეგხ „მუხრანის“ მიერთება ქვესადგურ „მარნეული-500“-თან. აღნიშნულ გადამცემ ხაზს, რომლის სიგრძემ 56 კილომეტრი შეადგინა, ეწოდა ახალი დისპეტჩერული სახელი „ასურეთი“. გადამცემი ხაზი ერთმანეთთან აკავშირებს ქვესადგურებს „ქსანი-500“-სა და „მარნეული-500“.

330 კვ ეგხ „გარდაბანი“ წარმოადგენს საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 330 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზს. იგი ექსპლუატაციაში შევიდა 1958 წელს და ერთმანეთთან აკავშირებს ქვესადგურებს „გარდაბანი-500“-სა (საქართველო) და „აღსტაფას“ (აზერბაიჯანი). ელექტროგადამცემი ხაზის სიგრძე 64 კილომეტრია, მათ შორის საქართველოს ტერიტორიაზე 21,1 კმ. ეგხ-ს ზღვრული დატვირთვაა 250 მგვტ. საქართველოს ტერიტორიაზე გადამცემი ხაზი მოიცავს 60 ანძას და მათზე დამონტაჟებულია ACO 480 მარკის ფოლად-ალუმინის სადენი.

დღეისათვის ეგზ-ს ტექნიკური მდგომარეობა ისეთია, რომ ანძები კოროზირებულია და საჭიროებს სრულ შეცვლას. ასევე სადენიც, ექსპლუატაციის ვადებიდან გამომდინარე ამოწურული აქვს მუშაობის რესურსი. შესაბამისად ეგზ-ს განახლებისათვის საჭიროა ყველა ანძისა და სადენის სრულად შეცვლა. უნდა აღინიშნოს, რომ 2017 წელს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნულმა კომისიამ საზოგადოებისათვის ტარიფის გაანგარიშებისას აღნიშნული ელექტროგადამცემი ხაზის ღირებულება არ გაითვალისწინა მისი ნულოვანი ნარჩენი ღირებულების გამო.

აზერბაიჯანულმა მხარე, თავის ტერიტორიაზე, საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვრამდე ამთავრებს ორჯაჭვა 330 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობას (ფაზაში 2xAC300 მარკის სადენით).

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროდან მიღებული გვაქვს თანხმობა 330 კვ ეგზ „გარდაბნის“ რეკონსტრუქციის თაობაზე მისი გაორჯაჭვიანების გზით. ამასთან ერთად გაცნობებთ, რომ საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების 2019-2029 წლების ათწლიან გეგმაში შეტანილია 330 კვ ეგზ „გარდაბანი-აღსტაფას“ (330 კვ ეგზ „გარდაბანი“) რეკონსტრუქცია მისი გაორჯაჭვიანების გზით და აღნიშნული პროექტის განმახორციელებელ და ახალი ორჯაჭვა 330 კვ ეგზ „1,2 გარდაბნის“ მფლობელ კომპანიად განსაზღვრულია სს გეს „საქრუსენერგო“.

სამუშაოების დასრულების ვადად განსაზღვრულია 2021 წლის სექტემბერ-ოქტომბერი.

330 კვ ეგზ „გარდაბნის“ რეკონსტრუქცია მისი გაორჯაჭვიანების გზით, საქართველოს ტერიტორიაზე შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობით, პერსპექტივაში შექმნის სიმძლავრეთა 800 მგვტ-მდე მიმოცვლის შესაძლებლობას და აამაღლებს საქართველოს აზერბაიჯანისა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი რგოლის სინქრონული ოპერირების საიმედოობას.

2017 წლის ბოლოს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ ჩვენს „კომპანიას“ დაუდგინა ელექტროენერგიის გადამცემის ახალი ტარიფი, რითაც მნიშვნელოვნად გაიზარდა „კომპანიის“ შემოსავლები. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგოსისტემის მდგრადობისა და იმედიანობის ამაღლებისათვის, გვაქვს შესაძლებლობა საკუთარი შემოსავლებითა და რესურსით საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის ფარგლებში გარდა დაგეგმილი 500 კვტ ეგზ „მარნეული-აირუმისა“, რომლის მშენებლობის დაწყება ჩვენგან დამოუკიდებელი მიზეზებით გაჭიანურდა, განვახორციელოთ ნებისმიერი მნიშვნელოვანი პროექტი.

იმის გათვალისწინებით, რომ 500 კვტ ეგზ „კავკასიონი“ გადის რთულ რელიეფურ და მეტეოროლოგიურ-კლიმატურ არეალში არცთუ შორეულ პერსპექტივაში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას შეიძენს „კავკასიონის“ ალტერნატიული ელექტროგადამცემი ხაზის აშენება ქვესადგურ „ქსანი-500“-დან სტეფანწმინდამდე და დარიალის ხეობის გავლით ქვესადგურ „მოზდოკამდე“. აღნიშნული ელექტროგადამცემი ხაზით და ეგზ „კავკასიონით“, რუსეთის, საქართველოს, აზერბაიჯანის, სომხეთის, ირანისა და თურქეთის ენერგეტიკულ ბაზრებს შორის შესაძლებელი იქნება 8-9 მილიარდ კვტ.სთ-მდე მოცულობის ელექტროენერგიით ვაჭრობა, რაც უზრუნველყოფს სიმძლავრეთა მიმოცვლის მაღალ საიმედოობას - ზაფხულში, საქართველოში გამომუშავებული ჭარბი ელექტროენერგიის ექსპორტს და ზამთარში - მნიშვნელოვან მონაწილეობას ენერგოსისტემის დეფიციტის შევსებაში.

გვინდა ავღნიშნოთ, რომ „კომპანია“ 2017 წლამდე საქმიანობდა იჯარით აღებულ საოფისე ფართში და ასევე იჯარით აღებულ ტერიტორიაზე სადაც განთავსებული იყო „კომპანიის“ ბაზა - ლოჯისტიკისა და ტრანსპორტის სამსახური, თბილისის საექსპლუატაციო სარემონტო უბანი, მძიმე ტექნიკის და მასალების საწყობი. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან გაფორმებული გრძელვადიანი იჯარის საფუძველზე ქ. თბილისში, გლდანში, მარკ ბრონშტეინის ქ.#1-

ში გადმოგვეცა 7500 კვადრატული მეტრი მიწის ნაკვეთი. აღნიშნულ ტერიტორიაზე განვახორციელეთ „კომპანიისათვის“ ოფისის და ბაზის მშენებლობა და იგი ექსპლუატაციაში შევიდა 2017 წლის ივნისის თვეში. ასევე, 2018 წლის ივლისის თვეში მიმდებარე ტერიტორიაზე გრძელვადიანი იჯარით გადმოგვეცა 3000 კვადრატული მეტრი მიწის ნაკვეთი - მასალებისა და მძიმე ტექნიკის განსათავსებლად, რომელზეც აშენდა ავტოპარკის და სპეცტექნიკის განსათავსებელი ნაგებობები.

ელექტროგადამცემი ხაზების შეკეთებაში ყოფნის შეზღუდულ ვადებში „კომპანიის“ საქმიანობის ეფექტურობისა და ოპერატიულობის ამაღლების მიზნით ბოლო წლებში მნიშვნელოვნად განახლდა და შეივსო „კომპანიის“ სპეც ტექნიკის პარკი, მათ შორის მძიმე ტექნიკით, რომელთაც არაერთხელ მიუღიათ მონაწილეობა ქვეყანაში სტიქიური მოვლენებით შექმნილი პრობლემების სალიკვიდაციო სამუშაოებში. „კომპანია“ კვლავაც მზად არის საჭიროების შემთხვევაში ცოცხალი ძალითა და ტექნიკით აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ქვეყნისათვის საჭირობოროტო და პრობლემატური საკითხების მოგვარებაში.

კომპანია ვალდებულია უზრუნველყოს ელექტროგადამცემი ხაზების სწორი და უწყვეტი მუშაობა ისე, რომ არ შეუქმნას რაიმე საფრთხე გარემოს. ამჟამად კომპანიას არ გააჩნია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რაიმე კონკრეტული პოლიტიკა. თუმცა მუდმივად უზრუნველყოფს ანძების მიმდებარე ტერიტორიების გასუფთავე/გაკაფვას, რათა ადგილი არ ქონდეს რაიმე შემთხვევას.

კომპანიის ერთ-ერთი საკვანძო ამოცანას წარმოადგენს საავარიო სიტუაციების თავიდან აცდენა. დასახული მიზნის მისაღწევად, „კომპანია“ გეგმავს: განაგრძოს საჭირო მოცულობის პროფილაქტიკური, სარემონტო და აღდგენითი სამუშაოების ჩატარება; საჭიროდ აყენებს მოწყობილობების ექსპლუატაციის წესების შესრულებას; ტექნიკური მომსახურების ორგანიზებას, მონაკვეთებზე მოწყობილობების და ენერგოსისტემის ობიექტების საიმედოდ მუშაობის მხარდასაჭერად.

ასევე, „კომპანიის“ ერთ-ერთ საკვანძო ამოცანად რჩება, ხარჯების ეკონომიურად მიზანშეწონილი პოლიტიკის მხარდაჭერა და მოგების გაზრდა. შრომის ნაყოფიერების ზრდა, თანამშრომლების ეფექტური მართვისა და ორგანიზაციის გზით. აგრეთვე, პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებითა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვით. აქტივების მოცულობის ზრდა და საზოგადოების დადებითი ფინანსური შედეგის ფორმირება.

„კომპანიის“ რისკებს მიეკუთვნება:

-დარგობრივი რისკი;

-საბაზრო რისკები. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში

-ფინანსური რისკი. გამომდინარე იქედან, რომ საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით, უცხოური ვალუტების კურსის მერყეობით გამოწვეული რისკი უმნიშვნელოა. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში.

-სავალუტო რისკი: აღნიშნული რისკი „კომპანიის“ მხრიდან მინიმუმამდეა დაყვანილი, რადგან ძირითადად საქმიანობა ხორციელდება ლარში.

-ფორს-მაჟორი. არ არის დამოკიდებული კომპანიაზე.

შენიშვნა*: კომპანია არ იყო ჩართული კვლევებისა-ძიებისა და განვითარების (R&D) აქტივობებში 2019 წელს.

30 მარტი 2020

ბაჩანა სულაძე
გენერალური დირექტორი

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა
საქრუსენერგო

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების
შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

2019 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 კომპანია და მისი საქმიანობა	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	5
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	6
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	16
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება	17
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები	19
7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	22
8 ძირითადი საშუალებები	24
9 მარაგები	25
10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25
11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	26
12 სააქციო კაპიტალი	27
13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	27
14 შემოსავლების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით	28
15 სხვა ხარჯები	28
16 სხვა შემოსავალი	29
17 ფინანსური ხარჯები	29
18 ფინანსური შემოსავალი	29
19 მოგების გადასახადი	29
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები	29
21 ფინანსური რისკების მართვა	30
22 კაპიტალის მართვა	33
23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება	34
24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა, შეფასების კატეგორიის მიხედვით	35
25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ	35
26 სააღრიცხვო პოლიტიკები იჯარისთვის 2019 წლის 1 იანვრამდე	36

დანართი: მმართველობითი ანგარიშგება - ბიზნესის მიმოხილვა 2019 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო-ს ხელმძღვანელობას და აქციონერებს

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა -არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“-ები) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“- ნაწილში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული პროფესიულ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის („IESBA“-ის კოდექსი) მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული ნორმებით და IESBA-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობით ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ ჩვენს აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობით

ანგარიშგებას, და განვიხილოთ, მმართველობით ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და მოიცავს თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნის შესაბამისად სრულ ინფორმაციას.

თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ მმართველობით ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- მმართველობით ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „საბუღალტრო აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობასასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამოწვეულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნაგანმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისლოთერჰაუსკუპერსი საქართველოს სახელით (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2020 წლის 30 მარტი
თბილისი, საქართველო

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	76,749	77,953
აქტივის გამოყენების უფლება		594	-
არამატერიალური აქტივები		542	330
სხვა აქტივები		1,028	1,006
სულ გრძელვადიანი აქტივები		78,913	79,289
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	9	3,514	3,275
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	5,072	4,717
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		71	413
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	34,205	19,705
სულ მიმდინარე აქტივები		42,862	28,110
სულ აქტივები		121,775	107,399
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	12	230,000	230,000
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		2,185	2,185
დაგროვილი ზარალი		(111,271)	(125,263)
სულ კაპიტალი		120,914	106,922
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება		579	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		579	-
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	282	477
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		282	477
სულ ვალდებულებები		861	477
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		121,775	107,399

დამტკიცებულია გამოსაცემად 2020 წლის 30 მარტს და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით:

ბაჩანა სულამე
გენერალური დირექტორი

მამუკა მენადარიშვილი
ფინანსური დირექტორი

*სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
მოგება ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება*

<i>ათასი ლარი</i>	<i>შენიშვნა</i>	2019	2018
შემოსავალი	14	31,338	33,645
სხვა შემოსავალი	16	1,507	1,526
სახელფასო ხარჯები		(10,803)	(10,156)
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	(4,096)	(3,820)
სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები		(2,832)	(2,791)
სხვა ხარჯები	15	(3,845)	(3,689)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან		11,269	14,715
ფინანსური შემოსავალი	18	2,814	1,143
ფინანსური ხარჯები	17	(64)	(601)
მოგება დაბეგვრამდე		14,019	15,257
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	(28)	-
წლის მოგება		13,991	15,257
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული შემოსავალი		13,991	15,257

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 5 დან 36 გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანი კაპიტალში	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		230,000	2,185	(140,520)	91,665
წლიური მოგება		-	-	15,257	15,257
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-
სულ სრული შემოსავალი 2018 წლისთვის		-	-	15,257	15,257
გამოცხადებული დივიდენდები	12	-	-	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		230,000	2,185	(125,263)	106,922
წლიური მოგება		-	-	13,991	13,991
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-
სულ სრული შემოსავალი 2019 წლისთვის		-	-	13,991	13,991
გამოცხადებული დივიდენდები	12	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		230,000	2,185	(111,272)	120,913

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 5 დან 36 გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები		34,423	34,572
მომწოდებლებისთვის და გადასახადებისთვის გადახდილი ფულადი ნაკადები		(8,020)	(8,382)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი ნაკადები		(10,802)	(10,072)
მოგების გადასახადის დასაფარად გაღებული ფულადი ნაკადები		(28)	(662)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		15,573	15,456
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(3,521)	(3,921)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		273	393
მიღებული პროცენტი		2,265	1,143
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(983)	(2,385)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
კომპანიის აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდები	12, 13	-	(1,134)
საიჯარო ვალდებულების გადახდა		(65)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული		(65)	(1,134)
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(25)	(3)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	19,705	7,771
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	34,205	19,705

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია მე 5 დან 36 გვერდის ჩათვლით, წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 კომპანია და მისი საქმიანობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფასს-თან შესაბამისობაში, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის სააქციო საზოგადოება „გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო“-სთვის (შემდგომში „კომპანია“).

კომპანია წარმოადგენს ქართულ დახურულ სააქციო საზოგადოებას, როგორც ეს განსაზღვრულია „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის“ შესაბამისად. კომპანია ჩამოყალიბდა, როგორც სახელმწიფო მფლობელობაში არსებული საწარმო 1995 წლის მარტში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანების და საქართველოს მინისტრთა კაბინეტის 1995 წლის 22 აგვისტოს №504 ბრძანების შესაბამისად. კომპანიის დამრეგისტრირებული ორგანო საბურთალოს რაიონის სასამართლოა და მისი სარეგისტრაციო ნომერია 211324468.

კომპანიის მფლობელები არიან საქართველოს სახელმწიფო (50%), რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ (2019 წლის 22 ივლისიდან 2020 წლის 2 მარტამდე აღნიშნული აქციები დროებით სარგებლობაში გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ სს „საპარტნიორო ფონდს“) და რუსეთის ფედერაცია (50%), რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიის“ (რუსეთის ფედერაციის ელექტროენერგიის გადაცემის საქსელო სისტემის ოპერატორი და მმართველი) მიერ.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-7 შენიშვნაში.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საკუთარი მაღალძაბვიანი ელექტროგადამცემი ხაზების გამოყენებით ელექტროენერგიის გადაცემას საქართველოს ტერიტორიასა და მეზობელ ქვეყნებში, როგორებიცაა რუსეთი, თურქეთი, აზერბაიჯანი და სომხეთი. კომპანიის ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზების ნაწილი მდებარეობს რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე. კომპანიის ელექტროგადამცემი ხაზები წარმოადგენენ საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის შორის სინქრონიზებული ელექტროენერგიის მიწოდების ქსელებს.

კომპანიას ფლობს სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ 23 თებერვალს გაცემული ელექტროენერგიის გადაცემის უვადო ლიცენზიას. საქართველოში ახალი კანონი ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ ძალაში შევიდა 2020 წლისთვის, რომლის თანახმადაც კომპანიის რეორგანიზაცია უნდა მოხდეს 2020 წლის ბოლომდე (იხილეთ შენიშვნა 25).

ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფებს განსაზღვრავს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი).

იურიდიული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. კომპანიის იურიდიული მისამართია მარკ ბრონშტაინის ქუჩა. 1, 0178, თბილისი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. ეს ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საოპერაციო გარემო საქართველოს ფარგლებშია. საქართველო ავლენს განვითარებადი ბაზრის განსაზღვრულ მახასიათებლებს, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და ცვალებად ინტერპრეტირებას.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული ზომების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება იწინასწარმეტყველოს ყველა ის განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შედეგობრივად რა ეფექტი, თუ ასეთი იქნება, შეიძლება ჰქონდეს მათ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის იღებს ყველა საჭირო ზომას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდაჭერისთვის.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“-ები) და საქართველოს კანონის „საბუღალტრო აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ მოთხოვნების შესაბამისად, ისტორიული ღირებულებების კონვენციის გათვალისწინებით. ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები მოცემულია ქვემოთ. გარდა ფასს 16-ისა „იჯარა“, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, მიღებით გამოწვეული სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებისა, სხვა სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იყო გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 და 26-ე შენიშვნები). ფასს 16-თან დაკავშირებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 31 დეკემბრამდე წარმოდგენილია 26-ე შენიშვნაში.

ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადება, ფასს-თან შესაბამისობაში მოითხოვს გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასების გამოყენებას. ის, აგრეთვე, მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან გამოიყენოს მისი მსჯელობა და კომპლექსურობა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებაში. ის ადგილები, სადაც მსჯელობისა და კომპლექსურობის მაღალი დონეა ჩართული, ან ის ადგილები, სადაც დასკვნები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებებისთვის, გამოვლენილია შენიშვნა 4-ში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც საწარმო ოპერირებს. კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა და კომპანიის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი („GEL“).

ტრანზაქციები და ნაშთი. მონეტარული კაპიტალი და ვალდებულებები, რომელიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, კონვერტირებულია ქართულ ლარში იმ დღის გაცვლითი კურსის მიხედვით. უცხოური ვალუტის ტრანზაქციები აღრიცხულია იმ დღის ვალუტის გაცვლითი კურსის მიხედვით, მოგება და ზარალი, რომელიც ამ ტრანზაქციების და უცხოურ ვალუტაში მონეტარული აქტივების და ვალდებულებების დაანგარიშების შედეგად დადგება, წარდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, „ფინანსური შემოსავლებისა და ხარჯების“ ნაწილში.

წლის ბოლოს გაცვლითი კურსის კონვერტაცია არ ესადაგება არამონეტარულ საგნებს, რომლებიც იზომება ისტორიული ღირებულებით, არამონეტარული საგნები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაშია გაზომილი, კონვერტირებულია იმ კურსის გამოყენებით, რომელიც დაფიქსირდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღეს. სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრული არამონეტარული საგნების უცხოური ვალუტა დაფიქსირდება, როგორც მოგება ზარალის სამართლიანი ღირებულების ნაწილი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოფიციალური გაცვლითი კურსი, საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ განსაზღვრული იყო ამერიკული დოლარი 1=2.8677 ქართულ ლარს და რუსული რუბლი 100= 4.6423 ქართულ ლარს (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობა ასეთი იყო: ამერიკული დოლარი 1=2.6766 ქართულ ლარს და 100 რუბლი=3.8588 ლარს.) ამჟამად, ქართული ლარი არ არის თავისუფლად გაცვლადი ვალუტა საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები გაცხადებულია ხარჯებში, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის თანხით ან გაუფასურების ანარიცხებით, მოთხოვნის მიხედვით. ძირითადი

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

საშუალებების ფასი, 2010 წლის იანვრის მდგომარეობით, ფასს-ში გადასვლის დღეს, განსაზღვრული იყო მისი იმ თარიღით სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის ჯგუფში შემოსვლა და დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში.

ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე მინიშნება. თუ მსგავსი მინიშნება არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. აქტივისთვის გასულ წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანულირდება, როცა საჭიროა, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებების ცვლილებები.

გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

ცვეთა. მიწას, მიმდინარე მშენებლობას და სათადარიგო ნაწილებს ცვეთა არ ერიცხებათ.

სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით მათი ღირებულების ნარჩენი ღირებულების გადასანაწილებლად, მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
შენობა-ნაგებობები	10-დან 45-მდე
ელექტრო გადამცემი ხაზები	25-დან 45-მდე
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10-მდე
ავტომობილები	3-დან 10-მდე
საოფისე და სხვა აღჭურვილობა	5-დან 10-მდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებს აქტივის გასვლიდან, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როდესაც მოსალოდნელია, რომ მოხდებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულება. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანიას გრძელვადიანი იჯარით აღებულ აქვს ორი მიწის ნაკვეთი სსიპ ქონების მართვის ეროვნული სააგენტოდან. კონტრაქტები შეიძლება მოიცავდეს როგორც იჯარის ასევე არა-საიჯარო კომპონენტებსაც. კომპანია ახდენს იჯარის თანხის გადანაწილებას საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებს შორის მათი შესატყვისი საბაზრო ფასის პროპორციის მიხედვით.

აქტივის გამოყენების უფლების თავდაპირველი აღიარება ხდება მიმდინარე ღირებულებაზე დაყრდნობით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულებაში შედის :

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი ღირებულების განსაზღვრის ოდენობა,
- ყველა საიჯარო გადასახდელი, რომელიც გადახდილია იჯარის დაწყებამდე ან დაწყებისთვის, შემცირებული იჯარასთან დაკავშირებული მიღებული სარგებლით,
- სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით, და
- ხარჯებით რომელიც საჭიროა აქტივის თავდაპირველ მდგომარეობაში დასაბრუნებლად საიჯარო ხელშეკრულების შესაბამისად.

აქტივის გამოყენების უფლება ზოგადად იცვითება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესზე, წრფივი მეთოდის გამოყენებით. თუ კომპანიას განზრახული აქვს აქტივის შესყიდვის უფლების გამოყენება, მაშინ აქტივის გამოყენების უფლება იცვითება მიღებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე. მოცემულ აქტივებზე ცვეთა დაითვლება შესაბამისი საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე წრფივი ცვეთის დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
მიწა	40-დან 50-მდე

არამატერიალური აქტივები. არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფით, პატენტებით, სავაჭრო ნიშნებით და ლიცენზიებით.

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფა, პატენტები და სავაჭრო ნიშნები კაპიტალიზდება, მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	2-დან 5-მდე

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით, უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არამატერიალურ აქტივებს, რომლებსაც განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნიათ და მზადაა გამოსაყენებლად, არ ერიცხება ამორტიზაცია და ყოველწლიურად ხდება მათი გაუფასურებაზე ტესტირება. აქტივების, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურებას განიხილავენ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ამოღებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გასვლის დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც, ძირითადად, დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა ხდება (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებები ყოველი საანგარიშგებო თარიღით განიხილება, შესაძლო ანუღირების თვალსაზრისით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პრინციპები. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით, ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ. იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, ფასდება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კვოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კვოტირებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები, ან ინვესტიციის მიმდების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი რესურსი).

ტრანზაქციის დანახარჯები ზრდადი დანახარჯებია, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. ზრდადია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობის დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა საწყისი აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდით, მიმატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივები, შემცირებული ანარიცხებით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ("ECL").

დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პროცენტი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთია, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება შეფასებული სამომავლო ფულადი გადახდები ან ფულის მიღება (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ინსტრუმენტის მითითებულ მერყევ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება.

ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL)

თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, კორექტირებული გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყის აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით (AC) და სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), რაც გამოიწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შემდეგ შეფასების კატეგორიებად აჯგუფებს: სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით (FVTPL, FVOCI და AC).

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს-მოდელი. ბიზნეს-მოდელი ასახავს, როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) აქტივიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება ("სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად ფლობილი"), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება ("სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და გასაყიდად ფლობილი") ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს-მოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

კომპანიას აქტივებისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს-მოდელი განისაზღვრება კომპანიას მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიას მიერ ბიზნეს-მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, ფულადი ნაკადები როგორ მიიღებოდა შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს-მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ამოსაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია შეაფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI"). ფინანსური აქტივების, ჩართული წარმოებულებით, მთლიანად გათვალისწინება ხდება იმის განსაზღვრისას, ფულადი ნაკადები შესაბამისობაშია თუ არა SPPI-მახასიათებელთან. შეფასებისას, კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულება გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს-მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს-მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

კომპანია იყენებს ფასს 9 -ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისთვის, რომელიც იყენებს მუდმივი მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფდება გადანაწილებული რისკის მახასიათებლების მიხედვით (დებიტორული დავალიანებები შეიძლება დაჯგუფდეს გეოგრაფიული რეგიონის, პროდუქტის ტიპის, მომხმარებლის რეიტინგის, საგირავნო უზრუნველყოფის და სავაჭრო საკრედიტო დაზღვევის მიხედვით). მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი ეფუძნება გადახდების პროფილებს ან ბოლო 360 თვის გაყიდვებს და ამ პერიოდისთვის გამოცდილ შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს. ისტორიული ზარალის განაკვეთები მორგებულია იმაზე, რომ ასახოს მიმდინარე და პერსპექტიული ინფორმაცია მაკროეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომლებიც გავლენას ახდენენ მომხმარებლის უნარზე, დაარეგულირონ დებიტორული დავალიანებები.

კომპანია აანალიზებს იმ ქვეყნების მაკრო ფაქტორებს რომლებშიც ყიდის პროდუქციას და მომსახურებას. რადგანაც დებიტორული დავალიანებები ძირითადად ადგილობრივი მომხმარებლებისგანაა, კომპანიამ ანალიზი გაუკეთა საქართველოს მაკროეკონომიკურ სცენარებს და შესაბამის წილობრივ წონებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით. კომპანიის მოვალეების ისტორიული ქცევაზე დაყრდნობით, კომპანიამ დაადგინა, რომ მშპ და სავალუტო გაცვლითი კურსები ყველაზე რელევანტური ფაქტორია, რომელსაც გავლენა აქვს დებიტორული დავალიანებების აღდგენილობაზე და შესაბამისად მორგებულია ისტორიული ზარალის განაკვეთზე, რაც ეფუძნება მოსალოდნელ ცვლილებებს ამ ფაქტორში.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შეწყვეტას.. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო ვადა დადგა, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება სხვაგვარად შეწყდება ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) გადაცემულია აგრეთვე აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემდგომის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა:

ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემდგომის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალ-ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას, (ii) დეფოლტი და (iii) გადახდისუნარიანობა ან გაკოტრება.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) რადგან მათ ფლობენ სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია. მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურისაციის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვს მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდის ტესტზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის სახელშეკრულებო პირობებში აისახება, ისე რომ ის მაინც ძალაში იქნება, კანონმდებლობა რომც შეიცვალოს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც პარტნიორი ასრულებს თავის მოვალეობებს, ხელშეკრულების ფარგლებში, იგი თავდაპირველად საწყისი ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გაწეული გარიგების დანახარჯების გარეშე, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი იჯარის გადახდების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს, თავდაპირველად შეფასებულია ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით დაწყების თარიღის მდგომარეობით;
- თანხები, რომლების მიღებასაც კომპანია მოელის ნარჩენი ღირებულების გარანტიით;
- შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასი თუ კომპანია გონივრულად დარწმუნებულია ამ ოფციონის გამოყენებაში; და
- იჯარის შეწყვეტის ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიის მიერ ამ ოფციონის გამოყენებას.

გაგრძელების და შეწყვეტის შესაძლებლობები გათვალისწინებულია კომპანიის იჯარებში. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებულ აქტივებთან დაკავშირებით. გაგრძელების და შეწყვეტის შესაძლებლობების სარგებლობის უფლება უმეტესად მხოლოდ კომპანიას აქვს და არა შესაბამის მეიჯარეს. გაგრძელების შესაძლებლობა (ან შეწყვეტის შემდგომ პერიოდის შესაძლებლობა) შესულია იჯარის პირობებში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება). იჯარის გადახდები, რომლებიც უნდა განხორციელდეს გონივრულად განსაზღვრული გაგრძელების შესაძლებლობასთან ერთად, ასევე შეტანილია ვალდებულების შეფასებაში.

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. ზღვრული სასესხო განაკვეთი წარმოადგენს იმ განაკვეთს რომელიც კომპანიას უნდა გადაეხადოს იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, იმ აქტივის მოსაპოვებლად რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივს გამოყენების უფლებით, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს;
- იღებს საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთს, და ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

კომპანია ექვემდებარება იჯარის ცვლადი გადახდების სამომავლო პოტენციურ ზრდას ინდექსზე ან განაკვეთზე დაყრდნობით, რომელიც არ არის შეყვანილი იჯარის ვალდებულებაში, სანამ ისინი არ შევა ძალაში. როდესაც ინდექსზე ან განაკვეთზე დაფუძნებული იჯარის გადახდების კორექტირებები ძალაში შევა, იჯარის ვალდებულება გადაფასდება და დაკორექტირდება გამოყენების უფლებით აქტივის საწინააღმდეგოდ.

იჯარის გადახდები განაწილდება ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო მდგომარეობას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის.

საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა, სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი. წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი, დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) დებიტორული დავალიანებების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახადელი დღე ამოღებადია ჩასათვლელი დღე-ის საპირისპიროდ, დღე-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღე-ის ჩათვლა ნეტო საფუძველზე. გადასახადელი დღე, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 ან 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელსაც 20% ან მეტი აქვთ დღე დაუბეგრავი შემოსავალი.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივ

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ბიზნესსაქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან, როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიას მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა.

სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები საკუთარ კაპიტალში აისახება, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ნამატი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები კაპიტალში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნა 25-ში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება ხდება მოვალეობის ანგარიშსწორებისათვის საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც მოხდება ისეთი მოვლენა, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი ასეთი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება წინასწარი გადახდის სახით.

შემოსავლის აღიარება. შემოსავალი წარმოიქმნება კომპანიას ჩვეულებრივი საქმიანობისას. შემოსავალი აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შემოსავალი აღიარდება ფასდათმობების, საქონლის დაბრუნების დღე-ს გარეშე

საქონლის გაყიდვა - ელექტროენერგიის გადაცემა. ელექტროენერგიის გადაცემის ფასი ეფუძნება კომპანიის ხაზების მიერ გადაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობას და შესაბამის ფიქსირებულ ტარიფს. მიწოდებული სერვისებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც მომსახურება იქნა გაწეული. შემოსავლის ვალდებულებების შესრულება მომხმარებელთან დადებული ხელშეკრულებების საფუძველზე მიჩნეულ იქნა დაკმაყოფილებულად დროთა განმავლობაში, იმიტომ, რომ მომხმარებელი იღებს და იყენებს სარგებელს ერთდროულად.

მომხმარებლებს ეგზავნებათ ინვოისი ყოველთვიურად და მომსახურების გადახდა ხდება ინვოისის მიღების შემდგომ.

გადამცემი ხაზის იჯარიდან შემოსავალი მოიცავს ყოველთვიურ ფიქსირებულ გადასახადს კომპანიის ხაზის გამოყენებისთვის. შემოსავალი აღიარებულია ყოველთვიურ საფუძველზე.

დაფინანსების ელემენტი. კომპანია არ მოელის ისეთი ხელშეკრულების გაფორმებას, რომელშიც დაპირებული მომსახურების მომხმარებლისთვის მიწოდებიდან მომხმარებლის მიერ საფასურის გადახდას შორის პერიოდი შეიძლება აღემატებოდეს ერთ წელს. შედეგად, კომპანია არ ცვლის ოპერაციის ფასებს ფულის დროითი ღირებულების გასათვალისწინებლად.

საპროცენტო განაკვეთის შემოსავალი. საპროცენტო განაკვეთის შემოსავალი აღიარდება ყველა სავალს ინსტრუმენტისთვის, დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი გადახდილი იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს საპენსიო ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის ან უფლებამოსილი პირების მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და დაშვებების მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე დაშვებებს, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. დაშვებები, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვა მნიშვნელოვანი შეფასებაა, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის, მოდელის და მონაცემების შენატანების განსაზღვრებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მეთოდოლოგიის დეტალები გამოვლენილია შენიშვნა 21-ში. დეფოლტის რეიტინგებს დიდი გავლენა აქვს საკრედიტო ზარალის ანარიცხვებზე, ისევე, როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელზე.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

კომპანია რეგულარულად განიხილავს და ამტკიცებს მოდელებს და მოდელებში შენატანებს, რათა შეამციროს განსხვავება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალსა და ფაქტობრივი საკრედიტო ზარალის გამოცდილებას შორის. კომპანიამ გამოიყენა პერსპექტიული ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო

ზარალის გასაზომად, უპირველესად მისი კუთვნილი მაკროეკონომიკური პროგნოზის მოდელის შედეგები. ყველაზე მნიშვნელოვანი წინდახედული ვარაუდები რომლებიც ურთიერთკავშირშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის დონესა და შეწონილობასთან არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსი.

ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადები. საკუთრების საგნების და ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადების დადგენა მსგავსი აქტივების შეფასებაზე დაყრდნობითაა შესაძლებელი. ძირითადი საშუალებების სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი მოიხმარება მათი გამოყენებისას. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორებიცაა ტექნოლოგიური დაძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებისგან მისაღები სარგებელის შემცირებას. ხელმძღვანელობა აფასებს დარჩენილ გამოყენებად ნივთებს მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობის მიხედვით დადგენილ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც აქტივებისგან ელიან კომპანიისთვის სარგებლის მოტანას. შემდეგი ფაქტორები არის უპირველესად გათვალისწინებული: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ცვეთა, რომელიც დამოკიდებულია ოპერაციულ ფაქტორებზე და საექსპლუატაციო პროგრამაზე; და (გ) ტექნოლოგიური დაძველება, რომლებსაც საბაზრო პირობებში ცვლილებები იწვევს.

ძირითადი საშუალებების გამოყენების ვადებში 10%-იანი ცვლილება, ხელმძღვანელობის შეფასებისგან, გამოიწვევს 2019 წლის ცვეთის შემცირებას ან გაზრდას 407 ათასი ლარით (2018: 382 ათასი ლარით).

აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა. სალიზინგო პერიოდის დასადაგენად მენეჯმენტი ითვალისწინებს ყველა ფაქტობრივ გარემოებას, რომელსაც გავლენა აქვს იჯარის გახანგრძლივების შესაძლებლობის გამოყენებაზე. იჯარის გაგრძელების შესაძლებლობები გათვალისწინებულია საიჯარო პირობაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენება სამომავლოდ სავარაუდოა.

საიჯარო ვალდებულების დისკონტირებისთვის გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი. კომპანია საიჯარო ვალდებულების დისკონტირებისათვის იყენებს ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთს, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში საპროცენტო განაკვეთის დადგენა შეუძლებელია. დისკონტირებისთვის გამოყენებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას შეადგენს 11.6%-ს, ენერგეტიკის სექტორისთვის დადგენილი სესხის საშუალო საბაზო საპროცენტო განაკვეთის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საჯარო პუბლიკაციის მიხედვით.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

ფას 16, „იჯარა“ (გამოიცა 2016 წლის 13 იანვარს და ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს). კომპანიამ სტანდარტის გამოყენება მისი სავალდებულო მიღების დღიდან, 2019 წლის 1 იანვრიდან გადაწყვიტა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდის გამოყენებით, შესადარისი ბალანსების გადაფასების გარეშე და სტანდარტით დაშვებული გარკვეული გამარტივების გამოყენებით. იჯარით აღებული აქტივების გამოყენების უფლება ფასდება სტანდარტის მიღების თარიღში არსებული იჯარის ვალდებულების თანხით (დაკორექტირებული ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული დანახარჯებით).

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ფასს 16-ს პირველად გამოყენებაში, კომპანიამ გამოიყენა შემდეგი პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა (გამარტივებული მიდგომა), რომელიც დაშვებულია სტანდარტით:

- მსგავსი მახასიათებლების საიჯარო პორტფელზე ერთი და იგივე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენება,
- რეტროსპექტიული ხედვის გამოყენება იჯარის იმ ვადების განსაზღვრისას, სადაც ხელშეკრულება მოიცავს იჯარის გაგრძელებისა და შეწყვეტის შესაძლებლობას.

კომპანიამ აირჩია არ გადაეფასებინა ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა, ან მოიცავს თუ არა იჯარას, თავდაპირველის მიღების თარიღისთვის. ამის ნაცვლად, იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც გაფორმდა გადასვლის თარიღამდე, კომპანია ეყრდნობოდა მის მიერ განხორციელებულ შეფასებას, რომელიც გაკეთა ასს 17-ის „იჯარა“, და IFRIC 4 „იმის განსაზღვრება, შეთანხმება მოიცავს თუ არა იჯარას“ მიღებისას.

კომპანიის საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო განაკვეთად განისაზღვრა 11.6%, რომელიც წარმოადგენს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთს.

საოპერაციო იჯარის საიჯარო ვალდებულებამდე მიყვანის შედარება იხილეთ ქვემოთ:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2018 / 1 იანვარი 2019
მთლიანი მინიმალური სამომავლო საიჯარო გადასახდელები არაგაუქმებადი იჯარის ვალდებულებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (შენიშვნა 20)	2,804
- მიმდინარე ღირებულებამდე დაყვანის დისკონტირების ეფექტი	(2,224)
- მოკლევადიანი იჯარები რომლებიც არ არის აღიარებულ ვალდებულებად	-
მთლიანი აღიარებული საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით	580
მათ შორის:	
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულება	-
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	580

* არაგაუქმებადი იჯარა მოიცავს ისეთ იჯარებს, რომლების შეწყვეტაც შესაძლებელია მხოლოდ: (ა) გარკვეული შორეული გაუთვალისწინებელი ვითარების დადგომისთანავე, (ბ) მეიჯარის ნებართვით, (გ) თუ მოიჯარე იგივე ან ეკვივალენტი აქტივის სხვა იჯარას გააფორმებს ან იგივე მეიჯარესთან, ან (დ) მოიჯარის მიერ ისეთი დამატებითი თანხის გადახდისას, რომელიც, იჯარის დაწყების დროს, მისი გაგრძელება გონივრულად სავარაუდოა.

სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებამ გავლენა იქონია 2019 წლის 1 იანვარს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შემდეგ მუხლებზე:

ათასი ლარი	ფასს 16 -ის გავლენა
აქტივის გამოყენების უფლების ზრდა	608
შემცირება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(28)
შემცირება ნასესხებ სახსრებში	(580)

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული შეცვლილი სტანდარტები კომპანიისთვის ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არსებითი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიაზე:

- ფაისკ 23 - „განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით“
- ცვლილებები ფასს 9-ში - „ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“
- ცვლილებები ასს 28-ში „გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“
- ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ასს 12-სა და ასს 23-ში - ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 ციკლი
- ცვლილებები ასს 19-ში „პროგრამის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ პერიოდებში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ გამოუყენებია, არის შემდეგი:

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. კომპანია არ მოელის, რომ ეს ცვლილებები არსებით გავლენას მოახდენენ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“- (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი სადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებას) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის, რომ ეს ცვლილებები არსებით გავლენას მოახდენენ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალითად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საწარმოს განმარტება – ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა. „პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაჩეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის“ გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ეს შესწორებები პერსპექტიულია და კომპანია მათ გამოიყენებს და შეაფასებს მათ გავლენას 2020 წლის 1 იანვრიდან.

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8 (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები

ახსნა. დასასრულ, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმა-ფასს 9, ასს 39 და ფასს 7-ში შეტანილი შესწორებები (გამოშვებული 2019 წლის 26 სექტემბერს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ). შესწორებები გამოწვეული იყო ისეთი საპროცენტო განაკვეთის ჩანაცვლებით, როგორიცაა LIBOR და სხვა შემოთავაზებული ბანკთაშორისი განაკვეთები („IBOR-ები“). ეს შესწორებები დროებით ათავისუფლებს ჰეჯირების

სპეციფიკური აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებისგან ჰეჯირების იმ ურთიერთობებზე, რომლებზეც IBOR-ის რეფორმის შედეგებს უშუალო გავლენა ჰქონდა. ფულადი ნაკადების ჰეჯირების აღრიცხვა ორივე, ფასს 9-ისა და ასს 39 -ის მიხედვით, მოითხოვს, რომ სამომავლო ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები იყოს “მაღალი ალბათობით მოსალოდნელი“. მაშინ, როდესაც ეს ფულადი ნაკადები დამოკიდებულია IBOR-ზე, შესწორებებით გამოწვეული გათავისუფლება საწარმოსგან მოითხოვს იმის დაშვებას, რომ ის საპროცენტო განაკვეთი, რომელზეც ეს ჰეჯირებული ფულადი ნაკადებია

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

დაფუძნებული, რეფორმის შედეგად არ შეიცვლება. ორივე, ასს 39 და ფასს 9 მოითხოვს საპროგნოზო პერსპექტიულ შეფასებას იმისათვის, რომ გამოიყენოს ჰეჯირების აღრიცხვა. მაშინ, როდესაც ამჟამად IBOR-ის და IBOR-ის ჩანაცვლების განაკვეთების მიხედვით ფულადი ნაკადები მოსალოდნელია, რომ იქნება თანაბრად ეკვივალენტური, რასაც მინიმუმამდე დაყავს ნებისმიერი არაეფექტურობა, ამას, შესაძლოა აღარ ჰქონდეს მნიშვნელობა, რადგან რეფორმის თარიღი ახლოვდება. ამ შესწორებების მიხედვით, საწარმომ შეიძლება დაუშვას, რომ საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილი, რომელზეც ეფუძნება ჰეჯირებული მუხლის, ჰეჯირების ინსტრუმენტის ან ჰეჯირებული რისკის ფულადი ნაკადები არ შეცვლილა IBOR-ს რეფორმის შედეგად. IBOR-ის რეფორმას აგრეთვე შეუძლია გამოიწვიოს ის, რომ ჰეჯი გასცდეს 80-125%-იან ფარგლებს, რაც მოთხოვნილია ასს 39-ით, რეტროსპექტიული შემოწმებისთვის. ასს 39 შესაბამისად შესწორდა, რათა დაეშვა გამონაკლისი რეტროსპექტიული ეფექტურობის შემოწმებაში ისე, რომ ჰეჯი არ წყდება მხოლოდ IBOR-თან დაკავშირებული გაურკვევლობის პერიოდის განმავლობაში, იმიტომ, რომ რეტროსპექტიული ეფექტურობა სცდება ამ ფარგლებს. თუმცა, ჰეჯირების აღრიცხვასთან დაკავშირებული სხვა მოთხოვნები, მათ შორის პერსპექტიული შეფასება, უნდა დაკმაყოფილდეს. გარკვეული რაოდენობის ჰეჯირებებში, ჰეჯირებული მუხლი ან ჰეჯირებული რისკი წარმოადგენს IBOR რისკის კომპონენტს, რომელიც არ არის ხელშეკრულებაში მითითებული. იმისათვის, რომ გამოყენებული იყოს ჰეჯირების აღრიცხვა, ორივე ფასს 9 და ასს 39 მოითხოვს, რომ აღნიშნული რისკის კომპონენტი იდენტიფიცირებადი და სარწმუნოდ შეფასებადი იყოს საწყისი ჰეჯირების დანიშნულების და არა მიმდინარე საფუძველზე. მაკრო ჰეჯირების კონტექსტში, მაშინ, როდესაც საწარმო, ხშირად, ჰეჯირების ურთიერთობას აბრუნებს საწყის მდგომარეობაში, შეღავათი გამოიყენება იმ დროიდან, როდესაც ჰეჯირებული მუხლი თავდაპირველად გამიზნული იყო ამ ჰეჯირების ურთიერთობისთვის. ნებისმიერი ჰეჯირების არაეფექტურობის აღრიცხვა მოხდება მოგებასა და ზარალში ორივე, ასს 39-ის და ფასს 9-ის მიხედვით. აღნიშნული შესწორებები განაპირობებს იმას, თუ როდის დასრულდება შეღავათები, რაც მოიცავს გაურკვევლობას, რომელიც წარმოშობილია იმით, რომ ადგილი აღარ აქვს საპროცენტო განაკვეთის ათვლის წერტილის რეფორმას, შესწორებები საწარმოებისგან მოითხოვს ინვესტორებისთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდებას ამ გაურკვევლობების შედეგად პირდაპირი გავლენის ქვეშ მყოფი ჰეჯირების ურთიერთობების შესახებ, მათ შორისაა ჰეჯირების ინსტრუმენტების ნომინალური ოდენობა, რომელზე შეღავათების გამოიყენება, შეღავათების გამოყენებისას გაკეთებული ყველა მნიშვნელოვანი დაშვებები და განსჯა, იმის რაოდენობრივი განმარტებები, თუ როგორი გავლენა აქვთ საწარმოზე IBOR რეფორმას და თუ როგორ მართვას ის გადასვლის პროცესს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად - ბასს 1-ის შესწორება (გამოცემულია 2018 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს სტანდარტი ადგენს ვალდებულებების მოკლევადიან და გრძელვადიან კლასიფიცირებას, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული უფლებების მიხედვით. ვალდებულება წარმოადგენს გრძელვადიანს თუ კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი უფლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იმაზე რომ მოახდინოს ვალდებულების გასტუმრება მინიმუმ 12 თვის შემდგომ. ახალი შესწორების მიხედვით აღარ მოითხოვება რომ ასეთი უფლება იყოს უპირობო. მენეჯმენტის მოლოდინი, გამოიყენებენ თუ არა ისინი გადავადების უფლების შემდგომ, არ იმოქმედებს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება მხოლოდ მაშინ არსებობს, თუ პირი საანგარიშო პერიოდის დასრულებისთანავე აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მიმდინარე, თუ პირობა დაირღვა საანგარიშო პერიოდის ან მანამდე, მაშინაც კი, თუ ამ პირობაზე უარი თქვა გამსესხებლისგან საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მიმდინარე, თუ სასესხო ხელშეკრულება ირღვევა მხოლოდ საანგარიშო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ცვლილებებში შედის დაზუსტება სესხის კლასიფიკაციის მოთხოვნების დაზუსტება, რომელიც შეიძლება კომპანიამ მოაგვაროს მისი კაპიტალად გადაქცევის გზით. "ანგარიშსწორება" განისაზღვრება, როგორც ვალდებულების ჩაქრობა ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებელის მქონე სხვა რესურსებით ან ორგანიზაციის საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება გადაიქცეს კაპიტალში, მაგრამ მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

კონვერტაციის ვარიანტი კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკეული კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

კომპანია, მისი ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე, ოპერირებს მრავალრიცხოვან საწარმოებთან, რომლებიც ან კონტროლირდება, ერთობლივად კონტროლირდება, ან სქართველოს ან რუსეთის მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშაა. კომპანიამ აირჩია გამოყენებინა ასს 24-დან გამონაკლისი, რომელიც უფლებას აძლევს კომპანიას შემცირებულად წარმოადგინოს ისეთ დაკავშირებულ მხარეებთან ინფორმაცია, რომლებიც დაკავშირებული არიან მთავრობასთან. სახელმწიფოსთან დაკავშირებული ოპერაციები ასევე მოიცავს გადასახადებს, ნეტო საგადასახადო პოზიცია ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

2019 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ბალანსები და ტრანზაქციები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	შემოსავალი მოკავშირე მხარეებიდან	შესყიდვები/ხარჯები მოკავშირე მხარეებისგან	მოკავშირე მხარეების მიმართ მოთხოვნები	მოკავშირე მხარეების მიმართ ვალდებულებები
პირდაპირი მშობელი				
FGC UES PJSC	1,708	-	882	-
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები				
სს თელასი	8,069	-	778	-
სხვა საწარმოები	213	-	-	-

2018 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან ბალანსები და ტრანზაქციები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	შემოსავალი მოკავშირე მხარეებიდან	შესყიდვები/ხარჯები მოკავშირე მხარეებისგან	მოკავშირე მხარეების მიმართ მოთხოვნები	მოკავშირე მხარეების მიმართ ვალდებულებები
პირდაპირი მშობელი				
FGC UES PJSC	3,364	-	638	-
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები				
სს თელასი	8,257	-	768	-
სხვა საწარმოები	1,057	-	3	-

2015 წელს, კომპანიასა და სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიას (FGC UES PJSC) შორის ხელი მოეწერა შეთანხმებას, კავკასიონის

7 ბალანსები და ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

გადამცემი ხაზის იჯარასა და ექსპლუატაციაზე, რომელიც მდებარეობს რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე. საიჯარო ხელშეკრულება ძალაში შევიდა 2015 წლის 1 იანვარს. სულ, კომპანიის მიერ მიღებული შემოსავალი წარმოადგენს გადამცემი ხაზის იჯარიდან და შეკეთებისა და ექსპლუატაციიდან მიღებული შემოსავალს.

ხელმძღვანელობა ადგენს, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯების საერთო თანხები და სხვა მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებთან დაკავშირებული შემოსავლები არ არის არსებითი.

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირებს წარმოადგენს გენერალური დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილეები. სულ, ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია, რომელიც აღრიცხულია სახელფასო ხარჯებში შეადგენს 1,680 ათას ლარს (2018 წელს 1,333 ათასი). ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია ძირითადად მოიცავს სახელშეკრულებო ხელფასს და საოპერაციო შედეგების მიხედვით გაცემულ პრემიას.

2019 წლის 31 დეკემბერს, კომპანიას აქვს გრძელვადიანი საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები მისი აქციონერის მიმართ (შენიშვნა 20).

წილობრივი კაპიტალისა და დივიდენდების გავრცელების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 12-ში.

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 2019 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა იყო შემდეგი:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მაღალი ძაბვის ელექტრო გადამცემი ხაზები	სამანქანო დანადგარები და სხვა მოწყობილობები	ავტო- მობილები	საოფისე და სხვა მოწყობილობები	სათადარიგო ნაწილები	CIP*	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
თვითღირებულება								
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,014	88,565	6,812	5,579	1,019	3,495	-	110,484
შემოსვლა	41	-	1,310	993	415	105	-	2,864
გასვლა	(625)	-	(59)	(370)	(81)	(176)	-	(1,311)
ტრანსფერი	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,430	88,565	8,063	6,202	1,353	3,424	-	112,037
შემოსვლა	301	554	802	608	232	407	288	3,192
გასვლა	-	-	(168)	(332)	(66)	(159)	-	(725)
ტრანსფერი	-	-	-	-	-	-	-	-
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,731	89,119	8,697	6,478	1,519	3,672	288	114,504
დაგროვილი ცვეთა და ამორტიზაცია								
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	343	25,427	2,615	2,216	446	-	-	31,047
ცვეთის ხარჯი	128	2,294	715	554	129	-	-	3,820
გასვლა	(361)	-	(109)	(252)	(61)	-	-	(783)
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	110	27,721	3,221	2,518	514	-	-	34,084
ცვეთის ხარჯი	104	2,295	850	611	222	-	-	4,082
გასვლა	-	-	(119)	(257)	(35)	-	-	(411)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	214	30,016	3,952	2,872	701	-	-	37,755
საბალანსო ღირებულება								
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,320	60,844	4,842	3,684	839	3,424	-	77,953
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,517	59,103	4,745	3,606	818	3,672	288	76,749

(*) CIP – დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული აღჭურვილობა

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ელექტროგადამცემი ხაზების გამოყენების ვადა განსაზღვრულია 45 წელით, რისი საფუძველიც ხელმძღვანელობას ინდუსტრიის და გადამცემი ხაზების საოპერაციო პირობების ცოდნაზე დაყრდნობით აქვს.

სათადარიგო ნაწილები წარმოადგენს აქტივებს, რომელიც აუცილებელია გადამცემი ხაზების სარემონტო სამუშაოებისთვის, საჭიროებისამებრ. აქტივები არ ცვდება, რადგან დამონტაჟებამდე არ არიან მზად გამოყენებისთვის.

ძირითადი საშუალების ზემოთ მოცემულ ცხრილში არსებული ცვეთის ხარჯი და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში წარდგენილი ცვეთის ხარჯი 2019 წელს განსხვავდება 14 ათასი ლარით, (2018 წელს: ნული) რაც გამოწვეულია იჯარის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯის გამო.

9 მარაგები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობა	3,027	2,802
სხვა	487	473
მარაგები	3,514	3,275

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	4,197	4,042
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	875	675
შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით	-	-
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	5,072	4,717

სავაჭრო მოთხოვნა 822 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წ. 638 ათასი ლარი), გაუფასურების ზარალის ანარიცხების შემდგომ, დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად რუსულ რუბლში.

კომპანია იყენებს ფასს 9-ში არსებულ გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომელიც იყენებს სრულ სასიცოცხლო ვადაზე მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს, ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად, სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფდა საკრედიტო რისკის მახასიათებლების და ვადაგადაცილების მიხედვით.

მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი ეფუძნება გაყიდვების გადახდების პროფილებს 2019 წლის 31 დეკემბრამდე ან 2019 წლის 1 იანვრამდე 36 თვით ადრე და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელსაც ამ პერიოდში ქონდა ადგილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთი კორექტირდება მიმდინარე და პერსპექტიული ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება მაკროეკონომიკურ ფაქტორს და გავლენას ახდენს მომხმარებლის უნარზე დაფაროს დებიტორული დავალიანებები. კომპანიამ იდენტიფიცირება გააკეთა რომ ყველაზე რელევანტური ფაქტორები მშპ და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსია ქვეყანაში, რომელშიც ის ყიდის მის მომსახურებას, და შესაბამისად,

10 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთს ამ ფაქტორების ცვლილებებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის განსაზღვრულია ანარიცხის მატრიცის მიხედვით რომელიც წარდგენილია ქვემოთ. ანარიცხის მატრიცა ეყრდნობა აქტივის ვადაგადაცილების დღეების რაოდენობას და კორექტირებულია პერსპექტიულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

	31 დეკემბერი 2019 წელი				31 დეკემბერი 2018 წელი			
	საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	სულ საბალანსო დირეზ-ლეზა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სასიცოცხლო პერიოდზე	ნეტო საბალანსო დირეზ-ლეზა	საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სასიცოცხლო პერიოდზე	ნეტო საბალანსო დირეზ-ლეზა	
ათასი ლარი								
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0.01%	2,924	-	2,924	0.01%	2,727	-	2,727
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	0.01%	1,273	-	1,273	0.01%	1,315	-	1,315
სხვა მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0.01%	875	-	875	0.01%	675	-	675
სულ	-	5,072	-	5,072	-	4,717	-	4,717

11 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

<i>ათასი ლარი</i>	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები სალაროში	9	11
მოთხოვნამდე ანგარიშები ბანკში	10,465	3,963
საბანკო დეპოზიტები	23,731	15,731
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	34,205	19,705

საბანკო დეპოზიტები არის მოთხოვნამდე დეპოზიტები ბანკში.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საკრედიტო ხარისხი 31 დეკემბერის მდგომარეობით:

<i>ათასი ლარი</i>	მოთხოვნამდე ნაშთები ბანკში	საბანკო დეპოზიტები
<i>არა ვადაგადაცილებული და არა გაუფასურებული</i>		
- სს VTB ბანკი - B რეიტინგით (2018: B რეიტინგით) - S&P-ს მიხედვით	10,431	23,731
- სს ლიბერთი ბანკი - B რეიტინგით (2018: B რეიტინგით) - S&P-ს მიხედვით	1	-
- სს სბერბანკი - BBB- (2018: BBB რეიტინგით) - Fitch-ის მიხედვით	32	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სალაროში ფულადი სახსრების გამოკლებით	10,465	23,731

12 სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა, თუ სხვაგვარად არაა დადგენილი

ჩვეულებრივი აქციები

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად დაფარული	23,000,000
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად დაფარული	23,000,000

მთლიანი ავტორიზებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა არის 23,000 ათასი აქცია (2018: 23,000 აქცია) ნომინალური ღირებულებით 10 ლარი აქციაზე (2018: 10 ლარი აქციაზე). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია სრულად დაფარულია. ყველა ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები წლის განმავლობაში:

ათასი ლარი	2019	2018
1 იანვრისთვის გადასახდელი დივიდენდები	-	1,134
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	-	(1,134)
1 იანვრისთვის გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები თითოეულ აქციაზე	-	-

ყველა დივიდენდი გამოცხადებულია ქართულ ლარში. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს უფლება აქვთ დროდადრო მიიღონ დივიდენდები, ასევე უფლება აქვთ კომპანიის შეხვედრებზე თითოეულ აქციაზე თითო ხმის დაფიქსირების.

13 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

ათასი ლარი	2019	2018
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	172	67
გადასახდელი დივიდენდები	-	-
სულ ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში AC-ით	172	67
სხვა კრედიტორული დავალიანება	110	410
სულ სხვა კრედიტორული დავალიანება	110	410
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება 31 დეკემბერს	282	477

იხილეთ შენიშვნა 23 ფინანსური ვალდებულების ყველა კლასისთვის სამართლიანი ღირებულების შესახებ.

14 შემოსავლების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

შემოსავლების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით, შემოსავლების აღიარების მეთოდოლოგიის პრინციპების შესაბამისად:

ათასი ლარი	2019	2018
შემოსავლები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	30,430	31,323
შემოსავლები გადამცემი ხაზების იჯარიდან	908	2,322
სულ შემოსავალი	31,338	33,645

კომპანია შემოსავალს იღებს ელექტროენერგიის გადაცემის და გადამცემი ხაზების იჯარიდან. შემოსავალი გადამცემი ხაზის იჯარიდან მიიღება ერთ პარტნიორისგან, სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემების ფედერალური ქსელური კომპანიისგან.

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლების დაყოფა.

შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან გამოიანგარიშება სემეკის მიერ მიღებული გადაცემის და მიწოდების ტარიფის შესაბამისად. კომპანია შემოსავალს იღებს დროის განმავლობაში მომსახურების დაკმაყოფილებით, შემდეგი მომსახურების სახეების მიხედვით:

ათასი ლარი	2019	2018
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან საქართველოში	29,736	29,684
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	677	1,636
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	17	3
სულ შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	30,430	31,323

2018 წლის 1 იანვრიდან, ერთი კილოვატი ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფი 0.0018-დან 0.0027-ლარამდე გაიზარდა. ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფები სემეკის მიერ არის დადგენილი.

15 სხვა ხარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	601	386
ტრანსპორტირება და საწვავი	557	454
მიწისინებების ხარჯები	488	414
დაზღვევის ხარჯები	283	283
პროფესიული მომსახურება	194	275
წარმომადგენლობითი და საკონფერენციო ხარჯები	206	197
იჯარის ხარჯი	56	185
კომუნალური და კომუნიკაციის ხარჯები	160	156
სოციალური	135	132
სხვა ხარჯები	1,165	1,207
სულ სხვა ხარჯები	3,845	3,689

16 სხვა შემოსავალი

ათასი ლარი	2019	2018
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	801	1,043
სხვა	706	483
სულ სხვა შემოსავალი	1,507	1,526

შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან წარმოადგენს შემოსავალს, რომელიც მიღებულია სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემის ფედერალური ქსელური კომპანიისგან გადამცემ ხაზებზე სარემონტო და საექსპლუატაციო სამუშაოებისთვის (შენიშვნა 7).

17 ფინანსური ხარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
ზარალი უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან, ნეტო	-	601
საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	64	-
სულ მოგება ზარალში აღიარებული ფინანსური ხარჯები	64	601

18 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი	2,265	1,143
მოგება უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან, ნეტო	549	-
სულ მოგება ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	2,814	1,143

19 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯები წარმოადგენს 15/85 მფლობელისთვის გადახდილ დივიდენდზე.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები

სასამართლო გარჩევა. ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას ზოგჯერ შეიძლება წარმოიქმნას პრეტენზიები კომპანიის წინააღმდეგ. ხელმძღვანელობას, თავისი შეფასებების საფუძველზე, მიაჩნია, რომ რაიმე არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება ამ პრეტენზიებთან დაკავშირებით, რომელიც გადააჭარბებს იმ ანარიცხებს, რომელიც წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაშია ასახული.

საგადასახადო გაუთვალისწინებელი მოვლენები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განაცხადები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად გაურკვეველია, ურთიერთსაწინააღმდეგოა და მრავალგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. გადასახადები სხვადასხვა ორგანოების მიერ განხილვას და გამოძიებას ექვემდებარება, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საპროცენტო ხარჯების დაწესების ძალაუფლება.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და მოვალეობები (გაგრძელება)

საგადასახდო წელი საგადასახდო უფლებამოსილი ორგანოების მიერ განხილვისთვის ღია რჩება მომდევნო 3 კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა განსაზღვრული გარემოებების გათვალისწინებით საგადასახდო წელი შეიძლება ღია დარჩეს უფრო დიდხანს. ამ გარემოებებმა შეიძლება შექმნას საგადასახდო რისკები საქართველოში, რომლებიც არსებითად უფრო მნიშვნელოვანია ვიდრე სხვა ქვეყნებში.

საოპერაციო იჯარის ვალდებულება. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე, მაშინ სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადახდები შეუქცევადი საოპერაციო იჯარის ფარგლებში შემდეგია

ათასი ლარი	2018
არაუგვიანეს 1 წლისა	64
1 წლის შემდგომ და არაუგვიანეს 5 წლისა	322
5 წლის შემდგომ	2,418
სულ საოპერაციო იჯარის ვალდებულება 31 დეკემბერს	2,804

2013 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ ხელი მოაწერა აღნაგობის შეთანხმებას სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან 49 წლის ვადით.

2018 წლის აგვისტოში, კომპანიამ ხელი მოაწერა სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან სასაწყობო მიწის იჯარაზე, 44 წლის ვადით.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირება ჩამოყალიბების ეტაპზეა, შესაბამისად მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას, გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

21 ფინანსური რისკების მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, მაშინ, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს, მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის პარტნიორი მხარე ვერ შეასრულებს სახელმეკრულებო ვალდებულებებს და წარმოიქმნება ასევე კომპანიის მომხმარებლების დებიტორული დავალიანებებისგან.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანიას მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიას სამეურნეო საქმიანობის უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებსა და დროის გამოყენებას. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ლიმიტები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის ერთ პარტნიორთან, ან პარტნიორების ჯგუფთან, გეოგრაფიულ და ინდუსტრიის სეგმენტთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. კომპანიის მომხმარებლებზე დაფუძნებულ დემოგრაფიას, რომელიც მოიცავს იმ ინდუსტრიის, რომელშიც კომპანია მოღვაწეობს დეფოლტის რისკს, საკრედიტო რისკზე ნაკლები გავლენა აქვს. თუმცა, გეოგრაფიულად, საკრედიტო რისკი ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში. ხელმძღვანელობამ ჩამოაყალიბა საკრედიტო პოლიტიკა, რისი მიხედვითაც ყველა ახალი მომხმარებელი განიხილება ინდივიდუალურად კრედიტუნარიანობაზე მანამ, სანამ მათ, კომპანიის სტანდარტულ გადახდებისა და მიწოდების პირობებს არ შესთავაზებენ. კომპანიის განხილვა მოიცავს გარე რეიტინგებს, როცა ისინი ხელმისაწვდომია, და გარკვეულ შემთხვევებში საბანკო რეკვიზიტებს. კომპანიის ბრუნვის დაახლოებით 51% (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 57%) შესაძლებელია მიეწეროს ერთ მომხმარებელს.

კომპანიას თავის მომხმარებლების ძირითად ნაწილთან 5 წელზე მეტია თანამშრომლობა. მომხმარებლების კრედიტორული რისკის მონიტორინგის დროს ისინი დაჯგუფებულნი არიან კრედიტორული მახასიათებლების მიხედვით, მათ შორის წარმოადგენენ თუ არა იურიდიულ ან ფიზიკურ პირებს, საბითუმო თუ საცალო მომხმარებლებს, რა გეოგრაფიული მდებარეობა გააჩნია, ხანდაზმულობის ტიპი, ვადიანობა და ფინანსური სირთულეების ისტორია.

სავაჭრო მოთხოვნების უზრუნველსაყოფად კომპანია არ განიხილავს გირაოს საჭიროებას რადგან, კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების დაახლოებით 51% (2018: 57%) დაკავშირებულია ერთ მომხმარებელთან.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციამა საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მიიღება კომპანიისგან და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო ხუთ წელში. კომპანია აანალიზებს იმ ქვეყნების მაკრო ფაქტორებს, რომლებშიც ის ყიდის თავის მომსახურებას. 2019 წ. 31 დეკემბრის და 2019 წ. 1 იანვრის მდგომარეობით, დებიტორული დავალიანებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ადგილობრივი კლიენტებისგანაა, კომპანიამ ანალიზი გაუკეთა საქართველოს მაკროეკონომიკურ სცენარებს და მათ შესაბამის წილობრივ წონას საქართველოს ეროვნული ბანკის პუბლიკაციის მიხედვით.

კომპანიის მოვალეების ისტორიულ ქცევაზე დაყრდნობით, კომპანიამ გამოავლინა, რომ მშპ და ვალუტის გაცვლითი კურსები ყველაზე რელევანტური ფაქტორებია, რაც მოქმედებს დებიტორული დავალიანებების ამოღებაზე და შესაბამისად, მორგებულია ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე დაფუძნებულ ისტორიული ზარალის განაკვეთზე.

კომპანია რეგულარულად განიხილავს მეთოდოლოგიასა და ვარაუდებს ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალსა და შეფასებებს შორის სხვაობის შესამცირებლად.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების კლასის მიხედვით შემდეგია:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
<i>სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 10)</i>		
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	4,197	4,042
<i>ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 11)</i>		
- მოთხოვნამდე ანგარიშები ბანკში	10,465	3,963
- საბანკო დეპოზიტები	23,731	15,731
სულ მაქსიმალური საკრედიტო რისკები 31 დეკემბრისთვის	38,393	23,736

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთები და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. კომპანიას არ აქვს მნიშვნელოვანი სავალუტო რისკი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. კომპანიას არ აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ადგილზე მართვის ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები, რადგან ხელმძღვანელობა არ მიიჩნევს ამ რისკს კომპანიის ბიზნესისთვის მნიშვნელოვანად. თუმცა, ახალი სესხების და კრედიტების აღმოცენების დროს, ხელმძღვანელობა იყენებს მის განსჯას იმის გადასაწყვეტად, თუ რომელი იქნება კომპანიისთვის უფრო მომგებიანი, ფიქსირებული თუ ცვლადი განაკვეთი, მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, ვალდებულების შესრულების ვადად. კომპანიას არ გააჩნია საპროცენტო ხარჯის გამომწვევი ვალდებულება, მხოლოდ მოთხოვნამდე გადახდას დაქვემდებარებული ნაშთები და საბანკო დეპოზიტებია საპროცენტო შემოსავლის გამომწვევი აქტივები.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკის დროს საწარმოს პრობლემები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. კომპანიას უწევს იმ ვალდებულებებთან თანხვედრა, რომლებიც ასოცირებულია იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან, რომლებიც გვარდება სხვა ფინანსურ აქტივებში ფულის შეტანით. კომპანიის მიდგომა ლიკვიდურობის რისკის მართვასთან დაკავშირებით, არის ის, რომ შეძლებისდაგვარად უზრუნველყოს ის, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა ვალდებულებების შესასრულებლად მაშინ, როცა საჭიროა, ორივე, ნორმალურ და სტრესულ პირობებში, მიუღებელი ზარალის და კომპანიის რეპუტაციისთვის სარისკო ზიანის მიყენების გარეშე.

ხელმძღვანელობა რეგულარულად ადევნებს თვალყურს კომპანიის ფულადი სახსრების მოძრაობის ყოველთვიურ პროგნოზებს. კომპანიამ ჩამოაყალიბა ახალი, ყოველწლიური დაბიუჯეტების პროცესი აქციონერებთან ერთად. ბიუჯეტი განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და მტკიცდება აქციონერების მიერ. ბიუჯეტი ახლდება ყოველთვიურად ფაქტობრივ შედეგებზე დაყრდნობით.

21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. ვადიანობის ცხრილში მოცემული თანხები სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადებია. ასეთი არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არსებული თანხისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგება დამყარებულია დისკონტირებულ ფულადი სახსრების ნაკადზე.

ფინანსური ვალდებულებების ვადების ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელს ზემოთ	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა საკრედიტო ვალდებულებები (შენიშვნა 13)	172	-	-	-	-	172
საიჯარო ვალდებულებები	5	11	48	323	2,418	2,805
სულ სამომავლო გადახდები, რომლებიც მოიცავს სამომავლო ძირითად თანხებსა და საპროცენტო გადახდებს	177	11	48	323	2,418	2,977

ფინანსური ვალდებულებების ვადების ანალიზი 2018 წ. 31 დეკემბრისთვის ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელს ზემოთ	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა საკრედიტო ვალდებულებები (შენიშვნა 13)	477	-	-	-	-	477
სულ სამომავლო გადახდები, რომლებიც მოიცავს სამომავლო ძირითად თანხებსა და საპროცენტო გადახდებს	477	-	-	-	-	477

22 კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი რათა დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებები. ეს მიიღწევა ეფექტური ფულის მართვით, კომპანიის ბრუნვების და მოგების მუდმივი მონიტორინგით, ძირითადად კომპანიის ფულადი სახსრების ნაკადებით დაფინანსებული გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით. ამ ზომების მიღებით, კომპანია მიზნად ისახავს მოგების მდგრად ზრდას. წლის განმავლობაში არ მომხდარა რაიმე ცვლილება კომპანიის კაპიტალის მართვის მიდგომებში.

კომპანია არ ექვემდებარება რაიმე გარე სავალდებულო კაპიტალის მოთხოვნას.

23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ დაუკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

აქტივები და ვალდებულებები, რომელიც არ იზომება სამართლიანი ღირებულებით მაგრამ, რომლისთვისაც, სამართლიანი ღირებულება გამოვლენილია. სამართლიანი ღირებულების იერარქია და საბალანსო ღირებულება, რომელთა მიხედვით ხდება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2019 წ. 31 დეკემბერი				2018 წ. 31 დეკემბერი			
	დონე 1 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 2 სამა- რთლიანი ღირებულება	დონე 3 სამა- რთლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებუ- ლება	დონე 1 სამა- რთლიანი ღირებუ- ლება	დონე 2 სამა- რთლიანი ღირებუ- ლება	დონე 3 სამა- რთლიანი ღირებუ- ლება	საბალანსო ღირებუ- ლება
ათასი ლარი								
აქტივები								
სხვა ფინანსური								
აქტივები AC-ით								
- ფული და ფული ეკვივალენტები	34,205	-	-	34,205	19,705	-	-	19,705
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	4,197	-	4,197	-	4,042	-	4,042
- სხვა სავაჭრო მოთხოვნები	-	875	-	875	-	675	-	675
სულ აქტივები	34,205	5,072		39,277	19,705	4,717	-	24,422
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური								
ვალდებულებები								
- სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	282	-	-	282	-	477	-	477
სულ ვალდებულებები	282	-	-	282	-	477	-	477

სამართლიანი ღირებულებები სამართლიანი ღირებულებების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებზე დადგინდა დისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადების ღირებულების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრა განსაზღვრული ფულადი სახსრების ნაკადების მიხედვით, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

23 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზირებულ ღირებულებაში გატარებული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების დადგენილი სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება დადგენილ სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ. დისკონტის განაკვეთები დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზირებულ ღირებულებაში გატარებული ვალდებულებები.

დადგენილი დაფარვის ვადებით დადგენილი სამართლიანი ღირებულების ინსტრუმენტების ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი ეფუძნება დადგენილ სამომავლო ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ მიღებული იყოს დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა, შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (a) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (b) სავალ ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (c) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (c) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივები შედის თავდაპირველ სამართლიან ღირებულებაში, შემდგომ ამორტიზირებული ღირებულების კატეგორიაში.

25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ

ახალი კანონი ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ. ახალი კანონი მიღებულ იქნა 2019 წლის 20 დეკემბერს რომელიც 2019 წლის 27 დეკემბრიდან ამოქმედდა. კანონის ერთ-ერთი მიზანია გამიჯნოს ელექტროენერგიის გადაცემისა და განაწილების საქმიანობა წარმოებისა და მიწოდებისგან. ამ მიზნით ელექტროენერგიის გადამცემი და გამანაწილებელი კომპანიების რეორგანიზაცია, განცალკევება უნდა მოხდეს. კანონის განსაზღვრავს ორ მოდელს, თუ როგორ უნდა მოხდეს კომპანიების რეორგანიზაცია, განცალკევება:

- გადაცემის სისტემის ოპერატორი (გსო): გადაცემის სისტემის ოპერატორს ექნება კონტროლი, საკუთრება და შეძლებს ყველა გადამცემი ქსელის მართვას ქვეყანაში;
- დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი (დსო): დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი არ იქნება გადამცემი ქსელის მესაკუთრე, მაგრამ გადამცემი ქსელის მესაკუთრეებს ექნებათ ვალდებულება რომ ითანამშრომლონ დსო-სთან, და გადასცენ მათ ქსელები მფლობელობაში (იჯარით).

ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კომპანიის რეორგანიზაციის ფორმა განხილვის სტადიაზეა შესაბამის მარეგულირებელ ორგანოსთან. რეორგანიზაცია უნდა დამთავრდეს 2020 წლის ბოლომდე.

25 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ (გაგრძელება)

COVID-19. 2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ინფორმაცია ახალი ვირუსის, სახელწოდებით COVID-19 (კორონავირუსი), შესახებ. საანგარიშგებო წლის ბოლოსთვის უცნობი ვირუსის მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა ეცნობა მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციას. 2020 წლის დასაწყისში ვირუსი გავრცელდა მსოფლიო მასშტაბით, რამაც ბიზნესზე ნეგატიური გავლენა მოახდინა. მენეჯმენტი განიხილავს აღნიშნულ მოვლენას საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არამაკორექტირებელ მოვლენად. მიუხედავად იმისა რომ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კომპანიის გაყიდვებისა და შესყიდვების პროცესში მოცემულ შემთხვევას არ ქონია რაიმე გავლენა, მისი სამომავლო ეფექტის პროგნოზირება შეუძლებელია. მენეჯმენტი განაგრძობს შესაძლო ზემოქმედების მონიტორინგს და მიიღებს ყველა შესაძლო ზომას რათა მოხდეს ამ რისკების მინიმუმამდე დაყვანა.

26 სააღრიცხვო პოლიტიკები იჯარისთვის 2019 წლის 1 იანვრამდე

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია მოიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა კომპანიას მეიჯარის მიერ, მაშინ იჯარის მთლიანი გადახდები, იჯარის მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში.

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა
საქრუსენერგო

მმართველობითი ანგარიში

2019 წელი

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა

“საქრუსენერგო”

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა “საქრუსენერგო” (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 1996 წლის 27 მაისს საქართველოს მთავრობასა და სააქციო საზოგადოება „რუსეთის ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის“ (РАО «ЕЭС Россия»-ს) შორის ენერგეტიკის დარგში თანამშრომლობის შესახებ დადებული შეთანხმების საფუძველზე.

“კომპანიის” მფლობელები არიან საქართველოს სახელმწიფო (50%), რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ (2019 წლის 22 ივლისიდან 2020 წლის 2 მარტამდე აღნიშნული აქციები დროებით სარგებლობაში გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ სს „საპარტნიორო ფონდს“) და რუსეთის ფედერაცია (50%), რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიის“ (რუსეთის ფედერაციის ელექტროენერგიის გადაცემის საქსელო სისტემის ოპერატორი და მმართველი) მიერ.

სააქციო საზოგადოების მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. საზოგადოებას ჰყავს სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების ყოველდღიურ საქმიანობას ხელმძღვანელობს და მართავს გენერალური დირექტორი.

„კომპანია“ ფლობს და ექსპლუატაციას უწევს 500, 330 და 220 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზებს, მათ შორის სისტემათაშორის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვტ ეგზ „კავკასიონს“, საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვტ ეგზ „მუხრანის ველს“ და 330 კვტ ეგზ „გარდაბანს“, საქართველოსა და თურქეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 220 კვტ ეგზ „აჭარას“. ასევე, შიდა სასისტემო 500 კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს: „იმერეთს“, „ქართლი-1“-ს, „ქართლი-2“-ს, „მუხრანს“ და „ასურეთს“.

სს გეს „საქრუსენერგოს“ საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს სტრატეგიული მნიშვნელობის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი 500 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება. იმის გათვალისწინებით, რომ ეგზ გადის რთულ გეოგრაფიულ და მეტეოროლოგიურ კლიმატურ არეალში, გადამცემი ხაზის ავარიული გამორთვები ძირითადად განპირობებულია ატმოსფერული დაცლებით.

მდგომარეობას ართულებს ისიც, რომ ეგზ „კავკასიონი“ არ არის აღჭურვილი თანამედროვე სწრაფმოქმედი დაცვებით, ერთფაზა და სამფაზა ავტომატური განმეორებითი ჩართვის მოწყობილობებით. ეგზ „კავკასიონის“ ავარიული გამორთვების სტატისტიკა გვიჩვენებს, რომ გამორთვების 90%-ზე მეტი გარდამავალი ერთფაზა მოკლე შერთვაა და ხაზზე ზემოაღნიშნული დაცვებისა და ავტომატიკის მოწყობილობების არსებობის შემთხვევაში თავიდან იქნებოდა აცილებული ეგზ-ს სამივე ფაზის გამორთვა და პარალელური მუშაობის რეჟიმის დარღვევა. 500 კვ ეგზ „კავკასიონზე“ ქვესადგურ „ცენტრალნაიაში“ დამონტაჟებულია „Multiline L60“ ტიპის კარადა.

როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი „Multiline L60“ ტიპის დაცვის მოწყობილობა ვერ პასუხობს განხორციელებული კავშირის არხის მოთხოვნებს და 500 კვ ეგზ „კავკასიონისათვის“ სარელეო დაცვების მოწყობა რეკომენდირებულია „ჯენერალ ელექტრიკის“ ფირმის „Multiline L90“ ტიპის დაცვის მოწყობილობებით, მაგრამ იგი საჭიროებს საპროექტო-სადიებო სამუშაოების ჩატარებას.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროდან მივიღეთ დავალება, 500 კვ ეგზ „კავკასიონის“ „ჯენერალ ელექტრიკის“ წარმოების დაცვის სისტემებით აღჭურვის შესაძლებლობების შესწავლის თაობაზე (მათ შორის დაზიანების აღმოჩენის ხელსაწყო), პროექტირებასა და პრაქტიკულ რეალიზაციაზე: მოწყობილობების შეძენაზე, მონტაჟზე, გაშვება-გაწყობაზე, ტესტირებაზე.

ზემოაღნიშნული პროექტის რეალიზების ღირებულება დაახლოებით იქნება 600 000 ლარი (დღგ-ს გარეშე).

შიდა სასისტემო ელექტროგადამცემი ხაზები მონაწილეობას ღებულობს ქვეყნის ელექტროენერგიით მომარაგების უზრუნველყოფაში: კერძოდ, “500 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზით “იმერეთით”, „ენგურჰესში“ გამომუშავებული ელექტროენერგია ქვესადგური “ზესტაფონი-500“-ის გავლით და 500 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზებით “ქართლი-2“-ითა და “ქართლი-1“-ით გადაიცემა აღმოსავლეთ საქართველოში. საქართველოს ტერიტორიაზე ელექტროგადამცემ ხაზებს ექსპლუატაციას უწევს წალენჯიხაში, ზესტაფონში, ხაშურსა და თბილისში განლაგებული ოთხი საექსპლუატაციო-სარემონტო უბანი.

საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით. საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2017 წლის 19 დეკემბრის №41 დადგენილებით ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებაზე განსაზღვრულია 0,00278 ლარი 1 კვტ.სთ-ზე.

ელექტროენერგიის იმპორტის და ტრანზიტის დროს გადაცემის მომსახურებაზე ტარიფი დგინდება ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში მხარეებს შორის დადებული ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მონაწილეობის გარეშე.

2019 წელს „კომპანია“ მიიღო 13 992 ათასი ლარის წმინდა მოგება, ხოლო 2020 წლისთვის დაგეგმილია 13,242 ათასი ლარი მოგების მიღება.

„კომპანიის“ EBITDA¹ 2019 წელს იყო 18,116 ათასი ლარი, 2020 წელს დაგეგმილია 18,312 ათასი ლარის მოგების მიღწევა.

რაც შეეხება ფულად სახსრებს, 2019 წლის ბოლოსთვის, „კომპანიის“ ბალანსზე არსებული ფულადი სახსრები იყო 34,205 ათასი ლარი. 2020 წლის ბიზნეს გეგმის მიხედვით კი „კომპანია“ ვარაუდობს, რომ მისი ფულადი სახსრები იქნება 15,037 ათასი ლარი.

„კომპანიის“ საქმიანობის ამოცანა და მიზანია:

- საკუთრებაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება და უსაფრთხო ექსპლუატაცია;
- ელექტროენერგიის შეუფერხებელი გადაცემა, მათ შორის ტრანზიტული გადაცემის უზრუნველყოფა;
- მეზობელი ქვეყნების ენერგეტიკულ სისტემებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობის ხელშეწყობა;

აღნიშნულის განხორციელებისათვის საკუთრებაში არსებულ ელექტროგადამცემ ხაზებზე, „კომპანია“ მუდმივად ახორციელებს აუცილებელ პროფილაქტიკურ, სარეკონსტრუქციო, სარემონტო და აღდგენით სამუშაოებს. ელექტროგადამცემ ხაზებს ექსპლუატაციას უწევს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში განლაგებული საექსპლუატაციო-სარემონტო უბნები და ფილიალი რუსეთის ტერიტორიაზე. უბნები საქართველოსა და რუსეთის ტერიტორიებზე დაკომპლექტებულია კვალიფიკაციური პერსონალით და აღჭურვილია გადამცემი ხაზის მომსახურებისათვის საჭირო თანამედროვე სტანდარტების ხელსაწყო-იარაღებითა და სპეცტექნიკით.

1. EBITDA - მოცემული ფინანსური მაჩვენებელი გამოთვლილია შემდეგი ფორმულით: EBITDA = წლის მოგება + ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი

„კომპანიის“ საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს სტრატეგიული მნიშვნელობის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი 500 კვტ ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება. 500 კვტ ეგზ „კავკასიონით“ შესაძლებელია რუსეთის ენერგოსისტემასთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობა. ელექტროგადამცემი ხაზის საპროექტო დატვირთვა 700 მეგავატია. რუსეთის ტერიტორიაზე ეგზ „კავკასიონს“ ექსპლუატაციას უწევს „კომპანიის“ ყარაჩაევოს ფილიალი. კომპანიის ყარაჩაევოს ფილიალის ძირითადი საქმიანობაა ეგზ „კავკასიონის“ ხაზზე საჭირო სამუშაოების ჩატარება და მისი სამუშაო მდგომარეობაში ყოფნის უზრუნველყოფა. ფილიალს სრულად კონტროლდება კომპანიის მიერ და მას არ აქვს რაიმე გადაწყვეტილებების მიღების უფლება.

500 კვ ეგზ „კავკასიონი“ „ენგურჰესიდან“ მდინარეების ენგურის, ნაკრას, კოდორის, კლიჩისა და ყუბანის ხეობების გავლით ჰკვეთს ხიდასა და ნახარის უღელტეხილებს, ყარაჩაევო-ჩერქეზეთისა და ადიღეის რესპუბლიკების ტერიტორიებს და კრასნოდარის მხარეში შედის 500 კვ ძაბვის ქვესადგურში „ცენტრალნაია“. გადამცემი ხაზის სიგრძე 405 კილომეტრია, მათ შორის რუსეთის ტერიტორიაზე 300 კილომეტრი. კავკასიონის მთავარ ქედზე იგი გადის რთულ რელიეფურ და მეტეოროლოგიურ კლიმატურ არეალში.

ელექტროგადამცემი ხაზის ავარიული გამორთვა იწვევს საქართველოს ენერგოსისტემის მდგრადობისა და ელექტროენერგიის ხარისხის გაუარესებას. ავარიულ გამორთვებს ძირითადად იწვევს მთებიდან წამოსული ზვავების შედეგად გამოწვეული ჰაერის დარტყმითი ტალღები, რა დროსაც ზიანდება სადენები. ელექტროგადამცემი ხაზის საიმედოობის ამაღლებისათვის კოდორის ხეობაში გამავალ მონაკვეთზე აუცილებელი გახდა ზოგიერთი ანძის ზვავისაგან არიდება, რისთვისაც მიღებული იქნა გადაწყვეტილება ზვავსაშიშ ზონებში სადენების, ანძების ნაცვლად, მთებს შორის გაჭიმულ ბაგირებზე დაკიდების თაობაზე. აღნიშნულის განხორციელების შედეგად მნიშვნელოვნად გაიზარდა გადამცემი ხაზის საიმედოობა და უსაფრთხოება.

გვინდა ავლინოთ, რომ ახლო მომავალში, გენერაციის ობიექტების მშენებლობასთან ერთად აუცილებელი გახდება გადამცემი ქსელის მნიშვნელოვანი განვითარება, როგორც მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ასევე შიდა სასისტემო, როგორც ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის, ასევე არსებულების მოდერნიზაციის გზით.

საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის მიხედვით, „კომპანიას“ აღებული ქონდა ვალდებულება განეხორციელებინა: 500 კვტ ეგზ „მუხრანის“ მიერთება ქვესადგური „მარნეული-500-ის“ სალტეზე და 500 კვტ ეგზ „მარნეული-აირუმის“ მშენებლობა საქართველო-სომხეთის საზღვრამდე (ეგზ-ს სიგრძე - 37 კმ, მათ შორის ახალი ასაშენებელი 18,5 კმ). აღნიშნულის ფარგლებში 2016 წელს განვახორციელეთ 500 კვტ ეგზ „მუხრანის“ მიერთება ქვესადგურ „მარნეული-500“-თან. აღნიშნულ გადამცემ ხაზს, რომლის სიგრძემ 56 კილომეტრი შეადგინა, ეწოდა ახალი დისპეტჩერული სახელი „ასურეთი“. გადამცემი ხაზი ერთმანეთთან აკავშირებს ქვესადგურებს „ქსანი-500“-სა და „მარნეული-500“.

330 კვ ეგზ „გარდაბანი“ წარმოადგენს საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 330 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზს. იგი ექსპლუატაციაში შევიდა 1958 წელს და ერთმანეთთან აკავშირებს ქვესადგურებს „გარდაბანი-500“-სა (საქართველო) და „აღსტაფას“ (აზერბაიჯანი). ელექტროგადამცემი ხაზის სიგრძე 64 კილომეტრია, მათ შორის საქართველოს ტერიტორიაზე 21,1 კმ. ეგზ-ს ზღვრული დატვირთვაა 250 მგვტ. საქართველოს ტერიტორიაზე გადამცემი ხაზი მოიცავს 60 ანძას და მათზე დამონტაჟებულია ACO 480 მარკის ფოლად-ალუმინის სადენი.

დღეისათვის ეგზ-ს ტექნიკური მდგომარეობა ისეთია, რომ ანძები კოროზირებულია და საჭიროებს სრულ შეცვლას. ასევე სადენიც, ექსპლუატაციის ვადებიდან გამომდინარე ამოწურული აქვს მუშაობის რესურსი. შესაბამისად ეგზ-ს განახლებისათვის საჭიროა ყველა ანძისა და სადენის სრულად შეცვლა. უნდა აღინიშნოს, რომ 2017 წელს საქართველოს ენერგეტიკისა და

წყალმომარაგების ეროვნულმა კომისიამ საზოგადოებისათვის ტარიფის გაანგარიშებისას აღნიშნული ელექტროგადამცემი ხაზის ღირებულება არ გაითვალისწინა მისი ნულოვანი ნარჩენი ღირებულების გამო.

აზერბაიჯანულმა მხარე, თავის ტერიტორიაზე, საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვრამდე ამთავრებს ორჯაჭვა 330 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობას (ფაზაში 2xAC300 მარკის სადენით).

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროდან მიღებული გვაქვს თანხმობა 330 კვ ეგზ „გარდაბნის“ რეკონსტრუქციის თაობაზე მისი გაორჯაჭვიანების გზით. ამასთან ერთად გაცნობებთ, რომ საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების 2019-2029 წლების ათწლიან გეგმაში შეტანილია 330 კვ ეგზ „გარდაბანი-აღსტაფას“ (330 კვ ეგზ „გარდაბანი“) რეკონსტრუქცია მისი გაორჯაჭვიანების გზით და აღნიშნული პროექტის განმახორციელებელ და ახალი ორჯაჭვა 330 კვ ეგზ „1,2 გარდაბნის“ მფლობელ კომპანიად განსაზღვრულია სს გეს „საქრუსენერგო“.

სამუშაოების დასრულების ვადად განსაზღვრულია 2021 წლის სექტემბერ-ოქტომბერი.

330 კვ ეგზ „გარდაბნის“ რეკონსტრუქცია მისი გაორჯაჭვიანების გზით, საქართველოს ტერიტორიაზე შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობით, პერსპექტივაში შექმნის სიმძლავრეთა 800 მგვტ-მდე მიმოცვლის შესაძლებლობას და აამაღლებს საქართველოს აზერბაიჯანისა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი რგოლის სინქრონული ოპერირების საიმედოობას.

2017 წლის ბოლოს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ ჩვენს „კომპანიას“ დაუდგინა ელექტროენერგიის გადაცემის ახალი ტარიფი, რითაც მნიშვნელოვნად გაიზარდა „კომპანიის“ შემოსავლები. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგოსისტემის მდგრადობისა და იმედიანობის ამაღლებისათვის, გვაქვს შესაძლებლობა საკუთარი შემოსავლებითა და რესურსით საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის ფარგლებში გარდა დაგეგმილი 500 კვტ ეგზ „მარნეული-აირუმისა“, რომლის მშენებლობის დაწყება ჩვენგან დამოუკიდებელი მიზეზებით გაჭიანურდა, განვახორციელოთ ნებისმიერი მნიშვნელოვანი პროექტი.

იმის გათვალისწინებით, რომ 500 კვტ ეგზ „კავკასიონი“ გადის რთულ რელიეფურ და მეტეოროლოგიურ-კლიმატურ არეალში არცთუ შორეულ პერსპექტივაში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას შეიძენს „კავკასიონის“ ალტერნატიული ელექტროგადამცემი ხაზის აშენება ქვესადგურ „ქსანი-500“-დან სტეფანწმინდამდე და დარიალის ხეობის გავლით ქვესადგურ „მოზდოკამდე“. აღნიშნული ელექტროგადამცემი ხაზით და ეგზ „კავკასიონით“, რუსეთის, საქართველოს, აზერბაიჯანის, სომხეთის, ირანისა და თურქეთის ენერგეტიკულ ბაზრებს შორის შესაძლებელი იქნება 8-9 მილიარდ კვტ.სთ-მდე მოცულობის ელექტროენერგიით ვაჭრობა, რაც უზრუნველყოფს სიმძლავრეთა მიმოცვლის მაღალ საიმედოობას - ზაფხულში, საქართველოში გამომუშავებული ჭარბი ელექტროენერგიის ექსპორტს და ზამთარში - მნიშვნელოვან მონაწილეობას ენერგოსისტემის დეფიციტის შევსებაში.

გვინდა ავღნიშნოთ, რომ „კომპანია“ 2017 წლამდე საქმიანობდა იჯარით აღებულ საოფისე ფართში და ასევე იჯარით აღებულ ტერიტორიაზე სადაც განთავსებული იყო „კომპანიის“ ბაზა - ლოჯისტიკისა და ტრანსპორტის სამსახური, თბილისის საექსპლუატაციო სარემონტო უბანი, მძიმე ტექნიკის და მასალების საწყობი. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან გაფორმებული გრძელვადიანი იჯარის საფუძველზე ქ. თბილისში, გლდანში, მარკ ბრონშტეინის ქ.#1-ში გადმოგვეცა 7500 კვადრატული მეტრი მიწის ნაკვეთი. აღნიშნულ ტერიტორიაზე განვახორციელეთ „კომპანიისათვის“ ოფისის და ბაზის მშენებლობა და იგი ექსპლუატაციაში შევიდა 2017 წლის ივნისის თვეში. ასევე, 2018 წლის ივლისის თვეში მიმდებარე ტერიტორიაზე გრძელვადიანი იჯარით გადმოგვეცა 3000 კვადრატული მეტრი მიწის ნაკვეთი -

მასალებისა და მძიმე ტექნიკის განსათავსებლად, რომელზეც აშენდა ავტოპარკის და სპეცტექნიკის განსათავსებელი ნაგებობები.

ელექტროგადამცემი ხაზების შეკეთებაში ყოფნის შეზღუდულ ვადებში „კომპანიის“ საქმიანობის ეფექტურობისა და ოპერატიულობის ამაღლების მიზნით ბოლო წლებში მნიშვნელოვნად განახლდა და შეივსო „კომპანიის“ სპეც ტექნიკის პარკი, მათ შორის მძიმე ტექნიკით, რომელთაც არაერთხელ მიუღიათ მონაწილეობა ქვეყანაში სტიქიური მოვლენებით შექმნილი პრობლემების სალიკვიდაციო სამუშაოებში. „კომპანია“ კვლავაც მზად არის საჭიროების შემთხვევაში ცოცხალი ძალითა და ტექნიკით აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ქვეყნისათვის საჭირობოროტო და პრობლემატური საკითხების მოგვარებაში.

კომპანია ვალდებულია უზრუნველყოს ელექტროგადამცემი ხაზების სწორი და უწყვეტი მუშაობა ისე, რომ არ შეუქმნას რაიმე საფრთხე გარემოს. ამჟამად კომპანიას არ გააჩნია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რაიმე კონკრეტული პოლიტიკა. თუმცა მუდმივად უზრუნველყოფს ანძების მიმდებარე ტერიტორიების გასუფთავე/გაკაფვას, რათა ადგილი არ ქონდეს რაიმე შემთხვევას.

კომპანიის ერთ-ერთი საკვანძო ამოცანას წარმოადგენს საავარიო სიტუაციების თავიდან აცდენა. დასახული მიზნის მისაღწევად, „კომპანია“ გეგმავს: განაგრძოს საჭირო მოცულობის პროფილაქტიკური, სარემონტო და აღდგენითი სამუშაოების ჩატარება; საჭიროდ აყენებს მოწყობილობების ექსპლუატაციის წესების შესრულებას; ტექნიკური მომსახურების ორგანიზებას, მონაკვეთებზე მოწყობილობების და ენერგოსისტემის ობიექტების საიმედოდ მუშაობის მხარდასაჭერად.

ასევე, „კომპანიის“ ერთ-ერთ საკვანძო ამოცანად რჩება, ხარჯების ეკონომიურად მიზანშეწონილი პოლიტიკის მხარდაჭერა და მოგების გაზრდა. შრომის ნაყოფიერების ზრდა, თანამშრომლების ეფექტური მართვისა და ორგანიზაციის გზით. აგრეთვე, პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებითა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვით. აქტივების მოცულობის ზრდა და საზოგადოების დადებითი ფინანსური შედეგის ფორმირება.

„კომპანიის“ რისკებს მიეკუთვნება:

-დარგობრივი რისკი;

-საბაზრო რისკები. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში

-ფინანსური რისკი. გამომდინარე იქედან, რომ საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით, უცხოური ვალუტების კურსის მერყეობით გამოწვეული რისკი უმნიშვნელოა. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების 21-ე შენიშვნაში.

-სავალუტო რისკი: აღნიშნული რისკი „კომპანიის“ მხრიდან მინიმუმამდეა დაყვანილი, რადგან ძირითადად საქმიანობა ხორციელდება ლარში.

-ფორს-მაჟორი. არ არის დამოკიდებული კომპანიაზე.

შენიშვნა: კომპანია არ იყო ჩართული კვლევებისა-ძიებისა და განვითარების (R&D) აქტივობებში 2019 წელს.*

30 მარტი 2020

ბაჩანა სულაძე
გენერალური დირექტორი